

Viastrý, cestovní

1*17

JARMILA KLÍMOVÁ
HENRI ROUSSEAU
JOACHIM DVORÁK
ČO OJU

Jarmila Klímová

Jezdím málo, platím málo.

NEJ
férovější

Martin, 52 let:

„Autem jezdím jen pro velké nákupy a o víkendech na chatu. Platil jsem povinné ručení 3 265 Kč. Za rok nenajedu více jak 5 000 kilometrů a tak jsem nyní s revolučním pojištěním dostal 40% slevu a za další období zaplatím už jen 1 959 Kč. Ušetřím 1 306 Kč.“

Allianz

na začátek

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Na světě je mnoho míst, kde se vám líbí a kde se cítíte dobře. A jsou i místa, která na Vás dýchají ještě čímsi navíc. Místa, která mají svou charakteristickou atmosféru, možná až tajemno. Místa, z nichž číší zvláštní energie a dlouhá historie. Místa, kde si připadáte, jako byste se vrátili v čase o tisíce let.

Nejen tyto pocity jsem vnímal, když jsem před pár týdny navštívil Izrael. Zemi, jejíž obraz v našich myslích utvořily hodiny dějepisu a svými zprávami dále formovala média. A najednou se v té zemi octnete a cítíte mnohem a mnohem více. Vidíte vyspělou zemi, pestrý koktejl kultur, náboženství a hlavně lidí. Lidí, kteří chtějí žít. Lidí, kteří chtějí žít v míru. Procházíte Starým Městem Jeruzaléma a všemi smysly vnímáte jeho kouzlo. Míjíte křesťany, židy, muslimy a Armény, kteří zde vedle sebe žijí po dlouhá staletí. Pohltí vás bohatá historie a stanete se součástí silné energie, kterou toto místo má.

Ale Izrael není jen Jeruzalém, je to i nádherná příroda a svým způsobem i země zázraků. Země, kde se lidé, navzdory všem okolnostem, naučili přežít. Ať už byli vystaveni válkám, nedostatku vody či půdy, nebo šíleným činům teroristů, kteří už mnohokrát zhatili uzavření míru.

Věřím, že se jednou podaří, aby zde lidé mohli žít v klidu a aby z této země média přinášela i jiné zprávy než jen o vypálených raketách a teroristických útocích.

Držte se!

vlastní cestou 1¹⁷

leden – únor – březen

editor

Boris Dočekal

redakce

Stanislav Bernard

Zdeněk Mikulášek

Markéta Navrátilová

design

Štěpán Malovec

jazyková poradkyně

Věra Bláhová

tisk

Indigoprint, s. r. o.

vydavatel

Rodinný pivovar Bernard, a. s.

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > Magazín Vlastní cestou). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.

reprodukce na obálce > **Henri Rousseau, Eva**
(1906–1907, Kunsthalle Hamburg)

obsah

04 – Co klient, to inspirace, co příběh, to nová detektivka
rozhovor
s psychosomatickou lékařkou
Jarmilou Klímovou	26 – Dawson City: Seance
komiks
10 – Z pivovaru
novinky a informace	28 – Jsem spíš vizionář
rozhovor s Joachimem Dvořákem
12 – Růžová
povídka Ireny Hejdové	31 – O překvapeních
fějeton Borise Dočekala
16 – Celník Rousseau
lahůdka ze světa umění	32 – Z pivovaru
novinky a informace
20 – Mlčení tyrkysové bohyně
fotoreportáž Lucie Výborné	34 – Na skok za čáru
reportáž
	38 – Nešťastné náměstí
Vysočina a okolí

www.bernard.cz www.facebook.com/bernard.cz

CO KLIENT,
TO INSPIRACE,
CO PŘÍBĚH,
TO NOVÁ
DETEKTIVKA

řeká psychosomatická
lékařka
Jarmila Klímová

Psychosomatika není obor, je to způsob myšlení, jak se díváme na člověka, jak chápeme jeho nemoc v kontextu života, jak chápeme souvislosti ve kterých se vše odehrává.

Jaká byla vaše vlastní cesta k psychosomatice?

Možná, že by bylo vhodné začít tím, jaký byl motiv té cesty, kterým byl samotný proces modelovaný. Vždy jsem se ve svém přemýšlení cítila hodně limitovaná tím, když mi někdo řekl: „To takhle je a takhle to přijmi.“ Pokud se jednalo o nějakou nevyhnutelnost, tak člověk nevyhnutelnosti zkrátka přijímá. A pokud se však jednalo o nějakou nelogičnost, tak to mě neskutečným způsobem vytáčelo. Připadalo mi, že tím pádem mám za povinnost ze sebe nechat dělat blba. Což se mi nelíbilo od malička. A do této situace mě začala víc a víc dostávat pseudologika západní medicíny. Otázky, které jsem kladla, tak buď byly dehonestované ve smyslu, že na ně nemám nárok, nebo že jsou považované za drzost a neuctivost k nadřízeným. Začala jsem mít čím dál tím větší potřebu těm názorům, které se mi předkládaly jako péče o pacienta, přicházet na kloub. Samotná cesta začala velmi obyčejným způsobem, studiem lékařské fakulty. Vysoká škola mi dala vědomosti, ze kterých čerpám dodnes. V té šíři nemocí, se kterými v nynější praxi přicházím do kontaktu, mně nezbyvá nic jiného než neustále studovat a čerpat ze všech oborů.

Kdy se tedy změnil váš pohled na medicínu?

Kde to začalo pokulhávat? To byla až vlastní praxe a před tím nelogické uplatňování věcí, které zprvu logiku a poznání přinášely. V medicíně, v postgraduálu se to má tak, že veškeré další vzdělávání je dnes v rukou farmaceutických firem. Když

jsem přestoupila na obor nejbližší po rentgenu, kudy se „kouká do člověka“, což pro mne byla psychiatrie, ... taková mladická nerozváženost (smích) ..., byla jsem zapojená do koloběhu farmaceutických školení. Tam se mi začalo dělat postupně víc nevolno z toho, jak jsou celebrity oboru zneužívané k tomu, aby se z nich stávali noblesnější prodejci. Docenti a profesori přednášejí témata, která jsou zdánlivě zaštitěna medicínskou vědou, avšak jde o propagaci farmaceutického produktu. Na to navazující „kongresová turistika“, to je moc příjemná záležitost pro nevědomé nebo podplacené... (smích). Posledních patnáct let jsem nebyla na žádném zaplaceném kongresu. Sedím doma na zadku a pracuji, protože s farmaceutickými firmami již nemám nic co do činění.

Tak tedy praxe...

Praxe mě znechucovala čím dál tím víc. Když jsem pracovala v blázinci v Dobřanech, přijel doktor Chvála s doktorkou Trapkovou z institutu v Liberci dělat seminář na tzv. „časovou osu“. Ukázali něco, co mi konečně začalo dávat smysl. Bytostné propojení a pochopení nemoci v rámci životního příběhu. Ihned jsem se přihlásila k nim na úplně první výcvikový běh, který se přesně jmenuje „Výcvik v rodinné terapii psychosomatických poruch“. Tím se odstartovala era smysluplného a svobodného přemýšlení nad tím, jak je možné nemoc zvrátit zpátky do procesu zdraví. Od té doby uběhlo dvacet let. Díky mé vlastní praxi, která spočívá v tom, co klient, to inspirace, co příběh, to nová detektivka, se plně věnuji psychosomatické léčbě. Nikdy nevíte, k čemu se dopátráte, jak

to dopadne. To je na tom to báječné. Chválovský princip jsme ještě rozšířili o další koncepty až do té dnešní prozatímní podoby psychosomatického pentagramu.

Můžeme se tedy dotknout pěti aspektů léčby? Vedle biologické, psychické, sociální souvztažnosti také ve Vašem pentagramu uvádíte na stejné úrovni rozměr spirituální a energetický.

Biologickou složku chápeme všichni. Pod psychickými aspekty si je nutné přestavit dvě komponenty. Myšlení, tedy racionalita, a prožívání neboli emocionalita, která bývá nejčastěji narušená, potlačovaná a zdevastovaná. Další komponenta je socio, která představuje vztahy, ve kterých žijeme. Vztahy tady vnímáme primárně mezilidské a z mezilidských především rodinné. Musíme však začít vztahem sám k sobě, ale pak i vztahováním se k celému světu. Pokud existujeme, nejsme schopni se nevztahovat. Je to jedna ze základních komponent bytí. Je důležité říct, že konzervativní psychosomatická společnost zůstává pouze u třech úrovních: bio-psycho-socio.

Přichází tedy na řadu spiritualita, která v této společnosti není zmiňována.

Nemáme na mysli spiritualitu ve smyslu náboženství či religiozity, a už vůbec ne institucionalizace. Je třeba ji chápat v daleko prostším konceptu. Každou vteřinu našeho života potřebujeme znát vteřinu svého bytí. Všechno, co děláme, nám musí dávat smysl. Tam, kde nám věci smysl dávají, tam v nich nalzáme uspokojení. Kde spatřujeme důvody vlastního bytí, tam máme spousty energie. To je tedy obyčejná denní spiritualita a pak je ta vyšší. Vztahování se k něčemu, co nás svým způsobem přesahuje, za čím intuitivně jdeme. Je to jakýsi sextant našeho bytí. Je na každém z nás, jak moc v sobě spiritualitu pěstuje, jak si uvědomuje nutnost úvah o těchto věcech. Pokud tyto úvahy jsou pošramocené nebo když vůbec nejsou, tak je to stejný malér, jako když vypijeme třeba louh. Ve finále je to stejné poškození. Každý z pěti aspektů pentagramu je svým vlivem zcela rovnocenný.

Energetická složka jsou veškeré energetické aspekty, ze kterých čerpáme. Je to energetické palivo, které spotřebovává naše bytí, nikoliv jen buněčné tělo. Ať už je to energie biochemická, kterou získáváme tím, že pomocí amyláz trávíme pečené vepřové, nebo tím, že nachytáváme sluneční záření. Žijeme v energetickém biopoli: Jsme sami

prosinec 2016

tvůrci a vibrátory našich energií nebo necháme sebou prostupovat energii a informaci vesmírného plazmatu. Každý ať si pod tím laskavě představí to, co je mu blízké.

V jednom rozhovoru jste řekla: „Nemusíme být nemocní, ale je do nás masírován strach, vzorce chování můžou i za rakovinu.“ Jsou vzorce chování zodpovědné za tak vážné nemoci 21. století, jako je rakovina?

Rakovina 21. století? Tu jsem na mysli neměla. Ta vzniká úplně jinak. Vzniká ve farmaceutických firmách. To je snad novinka? Rakovina 21. století se prachšprostě vyrábí. Tu si způsobujeme tím, že pojídáme léky, které nám ji vyrobí, nebo že se necháváme ozařovat nebo do sebe ležeme chemoterapii, která se tváří, že nás vyléčí. To nemá nic společného s psychosomatikou, to je důsledek lidské nevědomosti a pasivity.

To, na co vy se ptáte, jsou zdroje z komponent psychické a sociální – vzorce chování.

To, jak se chováme, jak zacházíme se vztahy, jaké je naše bytí, jak se necháváme těmi vztahy zneužívat. Záleží, zda pěstujeme vztahy rovnocenné, svobodné, přátelské, láskyplné, vstřícné, nebo se sami vmanévrujeme do role oběti, podřízenosti, pohrdání a útlaku. To jde ruku v ruce s tím, jak se u toho cítíme, co u toho prožíváme. Pokud žijeme v poškozujících vztazích a prožíváme bolestné emoce, zákonitě se to projeví na našem tělesném zdraví. Škála naší emocionality se během vteřin otiskává do buněčného displeje našeho těla. Což není žádná esoterická básnická licence, ale čistě molekulární biologie, biochemie. Každá emoce má svůj bílkovinný korelát v podobě nejmenších bílkovinných struktur, které se nazývají nanopeptidy. Už sama předložka nano evokuje, že to nebude nic velkého, ale je to struktura, která velmi plasticky mění svůj aminokyselinový řetězec podle toho, jaká emoce se v těle odehrává. Tyto nanopeptidy, jak kolují tělem v řádu vteřin i desítek vteřin, se pak navazují

na příslušné buněčné membrány orgánových systémů. Navázáním přinášejí v biochemické podobě informaci buňce o tom, jak nahore sám se sebou zachází management, tedy naše myšlení. A tělesné buňky se podle toho začnou chovat. „Jo, oni tam pláčou a jsou rozmrzeli, tak to se na to tady dole taky můžu vybodnout. Co já bych tady radostně metabolizovala? Nic! Taky si hezky pěkně podlehnou sebedestrukci.“ Nicméně sebeuzdravné mechanismy našeho těla jsou velmi dobře přednastavené. Samotná buněčná inteligence je tak vysoká, že my ji z úrovně našeho bdělého vědomí nejsme vůbec schopni vnímat, natož pak naštěstí řídit. Buňky se nedají tak snadno oblbnout a přemluvit k tomu, aby rychle souhlasily s tím, že teď hned budeme nemocní. Ony těm negativním emocím poměrně dlouho odolávají. Ony si říkají: „No tak jo, za chvíli bude hůř, ale já ještě nepůjdu úplně podle toho, co mi shora říkají.“ Kdežto na životadárné emoce a na zdravé ventilování emocí buňky reagují poměrně okamžitě.

Kdyby buňka na patologii reagovala stejně rychle nadšeně, jak reaguje na životadárnou informaci, tak bychom se v průměru nedožili ani puberty, možná ani šesti let.

Zmínila jste emoce, které jsou klíčovým faktorem v mechanismu fungování. Jak tedy zabránit negativním emocím?

Nelze zabránit negativním emocím. Myslet si, že ty nežádoucí emoce nebudeme prožívat, nebo je dokonce nemít, to by bylo opravdu „nejlepší“. To našťástí nejde. Kdybychom některé emoce z té komplexní škály neměli k dispozici, tak jsme primárně mrzáci. Běžný člověk má k dispozici naprosto všechny emoce. Co je zdravé, je umět s nimi zacházet. Nepotlačovat je, nenalhávat si, že nejsou. Ale správným způsobem je prožít a odventilovat. Když se vám to podaří, tak je z těla vytaháváte ven a posíláte je pryč. Když je prožijete, ale neprojevíte je, tak si je ukládáte. Mohu prožívat vztek, který neprojevím, tak si to v té buněčné zásobárně štosuju a štosuju. A po deseti či patnácti letech, ejhle, objeví se cirhóza nebo primární hepatom (rakovina jater). Podle emocionální mapy těla víme, že některé skupiny emocí mají svoje typická místa, kam se do těla promítají. Když už tady mluvíme o vzteku, zlobě či zlosti, tak ta se promítá často právě do jaterní krajiny.

Proč s tím tedy neumíme zacházet?

Protože nás to rodiče nenaučili. Většinou se to neděje. Navíc se to neděje po mnoho generací. My v té české kotlině prožíváme velmi specifickou etapu díky tomu, jaké se tu prohnaly dějiny. Ty se zapisují do buněčných pamětí a ty nás generačním způsobem ovlivňují. Chodí k nám například dnešní třicátníci se somatickou nemocí. Jsou třetí poválečnou generací. Běhá z toho mráz po zádech, jak tu často otvíráme téma holokaustu. Témata holokaustu, lágry z 50. let, 70. léta, strach, kanibalizace svobodného myšlení a projevu, to vše se vtiskává do tváře společnosti. A pokud se vám vtiskne nějaký vzorec, který si ani neuvědomujete, že jste jeho nositelem, tak ho automaticky přepíšete do další generace. Ta změna, abychom nepoškodili naše děti tak, jak jsme byli poškozeni a zmrzačeni my, musí začít tím, že objevíme existenci tohoto vzorce. Čím méně jsou tyto vzorce uvědomované, tím větší silou a razancí nás ovlivňují. Ve chvíli, kdy ten vzorec vyneseme na světlo z našich hlubin, jsme schopni se na něj podívat a porozumět

mu. Pak máme šanci na změnu. Na základě tohoto porozumění ho můžeme začít proměňovat, pootáčet nebo i odložit. Nejdřív je ovšem nutné vzorec identifikovat. K tomu je potřeba dialog. Ano, někdy stačí jeden rozhovor. Pokud nechci zůstat na stejné koleji a mám nějaký důvod, že už chci žít zdravěji, radostněji, spokojeněji, tak musím projít velmi namáhavou cestou proměny. Proměna je o velkém tréninku, velké vůli, odvaze, motivaci.

Dokáže toto člověk sám?

Důležitý je start, kde vás dobře nasměrují. Zkusme si to připodobnit na přípravě k vypuštění prvního Voyageru. On pak letí sám, ale před startem to však obnášelo velkou práci s tím, vypočítat trasu dráhy tak, aby za těch třicet či sedmdesát let doletěl přesně tam, kam má. A když se zmýlíte na startu o tisícinnou čárku, tak za sto let je o několik milionů kilometrů jinde, než má být. Tím nechci říct, že my jsme tak přesní geometři, kteří by nastartovali tu optimální trajektorii člověka. Navíc dalším životním příběhem se dějí další a další proměny, které potom v životě generují další odchylky. Každá změna ve svém průběhu generuje další změnu. Nemůžeme ani predikovat okolnosti, které tu cestu dál budou modelovat. Pouze můžeme udělat to, aby ten způsob myšlení, díky kterému ten lidský Voyager poletí dál vesmírem, byl velmi precizně nastavený bez zbytečných chybových hlášek, oprostěný od demagogických dogmat a omezujících přesvědčení a patologického sebehodnocení.

Ještě k Voyageru. Vycházíme tedy z vašeho tvrzení, že ty vzorce se musí pojmenovat, na co nejhlubší úrovni pochopit a následně přesně nasměrovat. Dal by se uvést nějaký konkrétní příklad?

Je důležité zmínit jednu věc. Byť je psychosomatika nazývána oborem, my ji nevnímáme jako obor minimálně ze dvou důvodů. Psychosomatika je rozkročená multioborově přes celou šíři medicíny. To je ten první důvod. Druhým aspektem je fakt, že psychosomatika není ničím víc než způsobem myšlení. Psychosomatika je způsob myšlení, jak se díváme na člověka, jak chápeme jeho život v kontextu nemoci, zdraví a jak chápeme souvislosti, jak se ten jeho život odehrává. A jak také chápeme možnosti každého jedince převzít téměř plnou zodpovědnost za vlastní životní scénář do svých vlastních rukou a stát se aktivním tvůrcem konceptu

života a zdraví. Výchozí moment psychosomatického léčení je předat klientovi tuto myšlenku. Západní medicína uplatňuje svoji expertní pozici tak, že automaticky pacienta staví do pasivní podřízené role.

A příklad...

Klient přijde s chronickým zánětem ledvin. Nás zas až tak moc nezajímá škála odborných popisů, která pojmově rámuje, co se s těmi ledvinami děje. Mě zajímá, jak to ten člověk sám subjektivně prožívá. Co on sám cítí, že mu je. Jaké symptomy vnímá na svém těle. Co díky těm nemocem nemůže a co zas naopak může, co před tím nemohl. Může mít od zaměstnavatele třeba delší dovolenou nebo jede dvakrát za rok do lázní, může si odpočinout od manželky, má čas se zastavit. Tu manželku jsem zde zmínila záměrně. Můžeme nyní na chvíli vyprávět o té psychosomatické symbolice vztahů a prožitků a jejich působení na funkci orgánů. Co nám konkrétní orgán říká? Už jsme tady zmínili játra a vztek, zlost. Do ledvin se promítá několik úrovní této symboliky. Jde o princip párovosti. Ledviny jsou největší párový orgán v těle. Když je něco disharmonizujícího právě v ledvinách nebo je postižena jedna ledvina, tak je tam někde v párování nebo manželství zádrhel. Dále z rodiny emocí se do ledvin promítají strachy. Je mnoho kategorií strachu, my máme tady na mysli existenciální strachy. Další úroveň je energetická. Ledviny jsou vlastně zdrojem životní energie. Když klesá funkčnost ledvin, tak se nám to projeví na té energetické úrovni.

Když si člověk uvědomí tuto vzájemnou propojenost, začne mu to dávat smysl v rámci jeho životního příběhu. Měl by si přiznat sám před sebou, že asi nežije v ideálním manželství a uvědomit si, že tím poškozuje nejen sebe, ale třeba i tu manželku, která je s ním do toho bezmocně lapená. Měl by začít pracovat v rámci svého životního scénáře především na tomto tématu. Pokud vidí, jak se jeho zdravotní stav postupně zlepšuje, pak už ta nasměrovaná trajektorie jeho cesty začne dávat do souvislosti i další věci, které ho s tím napadají. Začne být tvůrcem své vlastní reality se zjištěním: „Ježíši, já nejsem jen otisk vnějšího světa. Doprčic, já ten vnější svět vytvářím sám.“

Jak tedy v léčbě zahrnujete složku spirituální a energetickou? Myslím, že s tím ve většině případů neumíme pracovat.

MUDr. JARMILA KLÍMOVÁ
*1968

Vystudovala Lékařskou fakultu University Karlovy v Plzni. 12 let pracovala jako psychiatrička ve státních zdravotnických institucích. V roce 2004 založila Konzultační a terapeutický institut Praha – AKTIP, kde se věnuje psychosomatice, individuálnímu a rodinnému poradenství.

My o tom většinou především neumíme přemýšlet. Klient, který prochází terapeutickým procesem pouze v konceptu dialogu, někdy může být tímto procesem uzdraven. Tady se ale můžeme dostat jen na témata bio-psycho-socio. To v některých případech pro uzdravení stačí. Jindy to ale nestačí. S mnoha lidmi je nutné projít další terapeutické vstupy: kraniosakrální terapie, která aktivuje energetická centra, dále kineziologie, arteterapie, fyzioterapie. Samozřejmě diagnostické metody, které se s tím pojí, kvantová biorezonance, informační medicína. To jsou všechno diagnostické vstupy i terapeutické metody, které nám ukazují, jak pracovat s energií a kam se posunout. Spiritualitu je ovšem také možné v dialogu rozvíjet. Některá terapeutická sezení je nutné zaměřit na rozvoj a poznání smyslu života. Pokud o tomto tématu klient do této doby neuvažoval, je nutné jej na to navést. Nabídnout mu svobodu a inspiraci ve vytváření životních cílů.

Jaká je situace psychosomatické léčby u našich sousedů v zahraničí, v západní Evropě?

Situace v zahraničí je převážně radostnější než u nás. Každá země přijímá tento koncept po svém. V Německu je již několik let plošně ustanovený koncept minimální psychosomatické péče. Z mého hlediska je to psychosomatika v okleštěné podobě, ale přesto se vyučuje na medicíně i ostatních vysokých školách, například v psychosociálních

vědách. Každý praktický lékař je v tomto směru vzdělaný a má dokonce povinnost pracovat v rámci minimálního psychosomatického konceptu. Což je také hrazeno úplně plošně, tak to zase neobsahuje žádnou individualitu, žádnou plasticitu. Vyrábí tam takové trabanty... Ale jezdí! Je to bakelit, ale aspoň jezdí. To je dobré.

Kde jsou dál?

Ruediger Dahlke (pozn. red. německý lékař a psychoterapeut, průkopník psychosomatické medicíny), který napsal ty nejsovětejší psychosomatické knihy a je pro nás ikonou a my z něj vycházíme. Jeho knihy jsou pro nás bible. Paradoxem je, že Dahlke si postavil v Německu kliniku, ze které ale posléze odešel. Tato klinika se zredukovala na to, že nabízí dietní režimy, léčbu půstem, pouze dvě terapeutické hodiny za den, jednu skupinovou terapii a tím to končí. To je pro mne veliké zklamání. Ve Švýcarsku jsou minimálně čtyři psychosomatické kliniky, které mají koncept podobný, jako my tady v AKTIPu. Základní diagnostiku vedou v čínské medicíně a je to široký tým odborníků, který s klienty pracuje. Každá klinika má také svůj vzdělávací tým, který jezdí po školách, po kongresech, po přednáškách. Vzdělávají a šíří myšlenku. A toto je zde ze dvou třetin, a teď se podržte, hrazeno z fondů Evropské unie. Ono to někde jde a někde nejde? Takže je nám jasné, kde je ten bariérový efekt v Čechách.

Založila jste Konzultační a terapeutický institut Praha – AKTIP, jaký máte pracovní koncept zde u vás?

Vlastní pracovní koncept AKTIPu je postaven na jednoduché myšlence i jednoznačné zkušenosti, že psychosomatika je týmová práce. To nemůže být one man show. Já v jedné osobě mohu zvládnout v rámci průměrného povědomí celé spektrum medicíny, když to studuji pětadvacet let nonstop a ne jen šest na vysoké škole. Ale nemůžu být zároveň lékařem, energetikem, masérem, diagnostikem a čínským lékařem..., to už opravdu nedám. Pracovní koncept je postaven u nás tak, že máme v Institutu pět lidí, kteří jsou vzděláni v tom nejširším psychosomatickém myšlení. Jsou kmenovými průvodci, terapeuti pro přicházejícího klienta. Proberou s ním celou psychosomatickou anamnézu a dohodnou se s ním a s dalšími kolegy, co bude ještě dál zapotřebí dělat, aby se naplnila celá komplexnost terapeutického procesu.

Co byste si přála ve svém profesním životě?

Profesně si ze všeho nejvíc přeju mít vlastní psychosomatické sanatorium. Velké pobytové sanatorium. To má smysl. Když k nám člověk přijde na dvě hodiny, tak ono to z něj pak hrozně rychle vyprchá. Ale kdyby byla šance pracovat intenzivně například dva až šest týdnů, tak ten léčebný efekt je obrovský. Tam by se mohlo konečně uplatnit všechno, v čem je náš potenciál.

z pivovaru

Velmi úspěšný byl Rodinný pivovar Bernard v soutěži Pivo roku 2016, pořádané Sdružením přátel piva. Na půdě pivovaru Albrecht ve Frýdlantu získal celkem šest ocenění. Pivovar bodoval napříč všemi kategoriemi, cenné body si odnesly Desítka, Jedenáctka, Nefiltrovaná 14°, Jantarový ležák i speciální pivo – svrchně kvašený Bohemian Ale. Úspěšný večer zakončil náš pivovar stříbrnou příčkou v kategorii Pivovar roku.

Bernardova cena Fair Play byla udělena dalším sportovcům. Ocenění si odnesli fotbalisté Zlatko Bakoš ze ŠK Bebrava Slatina nad Bebravou, Martin Schoppik z Opavy a Antonín Rosa z FC Vysočina Jihlava a tři hokejisté – Jozef Kováčik z Komety Brno, Tomáš Bulík z Trenčína a Lukáš Endál z BK Havlíčkův Brod. Více na www.bernard.cz

V listopadu proběhlo vyhlášení výsledků již 16. ročníku soutěže Mládí, o nejvšestrannějšího žáka a studenta města Humpolec, jehož je Rodinný pivovar zakladatelem a po celou dobu garantem. Absolutní vítězkou se stala Eliška Pejšková.

Ve dnech 22.–24. 6. se uskuteční 23. ročník Bernard festu. Vstupenky jsou již v prodeji v síti Ticketpro a ve značkových prodejnách Bernard.

Otevřeli jsme novou značkovou prodejnu Bernard v Říčanech u Prahy na Černokostecké ulici. Otevírací doba je: pondělí–pátek 9:00–12:30, 13:00–19:00, v sobotu 9:00–12:30, 13:00–16:00.

V soutěži pivních speciálů CEREVISIA SPECIALIS si Rodinný pivovar Bernard připsal další úspěchy. Degustační soutěž, kterou již posedmé organizuje Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, zaznamenává každým rokem zvyšující se zájem ze strany pivovarů. Bernard Bohemian Ale v kategorii neobvyklých piv zvítězil, a navíc získal Cenu předsedy degustační komise za nejvíce nominací. Naprázdno nevyšla ani naše další piva – Bernard s čistou hlavou Švestka, Jantarový ležák a Černý ležák.

Magazín Vlastní cestou vyhrál v roce 2016 soutěž o nejlepší firemní magazín v CZECH TOP 100 již pošesté v řadě. Celkem tak v loňském roce obdržel čtyři významná ocenění.

Na degustační soutěži Brussels Beer Challenge v Belgii, která se konala 4.–6. listopadu, letos zachutnal Bernard Sváteční ležák s jemnými kvasnicemi a vyšplhal se až na stupně vítězů.

Již nyní můžete navštívit další nově otevřený Bernard Pub v Praze, U Jezera 20, Praha 13 – Stodůlky.

Výroční cenu 2016 od časopisu Pivo, Bier a Ale za dlouhodobou kvalitu piva získal Bernard Černý ležák s jemnými kvasnicemi a Josef Vávra, vrchní sládek.

Komín pivovaru Bernard / 32m

REVOLUCE VZPOMÍNEK

První rande. První dovolená. Svatební slib. První krůčky. Staří přátelé u piva. Okamžiky, které nám přinášejí radost, jsme se naučili uchovávat jen na obrazovkách počítačů a mobilních telefonů.

Parta fotografických nadšenců se rozhodla to změnit a propojila digitální svět s tím reálným. Nové druhy fotoknih Pokitka, Korzetka či Leporelo se díky netradiční vazbě či knoflíkovému vázání staly hitem letošních Vánoc. Omrkněte ruční práci i největší kalendáře na trhu na www.tafotka.cz.

TAFOTKA.CZ

IRENA HEJDOVÁ

Růžová

Růžové botičky, růžové šatičky, růžové punčocháčky a růžový dudlík i s růžovým klipsem na připevnění na růžové dupačky. Zuzanu by nikdy nenapadlo, že bude mít jednou doma tolik růžových věcí. Tahle barva jí byla vždycky protivná, dokonce přestala před pár lety chodit do jednoho baru jen proto, že ho na růžovo vymalovali. Jenže teď tu stojí, kouká na tu růžovou hromadu oblečků a tečou jí slzy dojetí. Holky kolem se chápavě usmívají, i když vůbec nemůžou tušit, co se v Zuzaně odehrává. Těhotná je mezi nimi první, a když ji pozvaly na drink, ani by ji nenapadlo, že jí čeká tohle. Jenže čekalo. Stěny baru sice byly vymalované na snesitelnou čern, ale na stole stálo pět růžových koktejlů (jen čtyři z nich ovšem alkoholické) a hromádka růžových balíčků.

Zuzanu ta záplava růžové zpočátku podráždila, ale pak udělala, co se od ní čekalo – dojatě se usmála a z výkřiků nadšené začala všechny ty růžové balicí papíry trhat na cucky. Soustředila se na další radostné výkřiky nad obsahem každého balíčku, a když po očku mrkla po kamarádkách, tak viděla, že její etuda funguje skvěle. Holky byly nadšené, že jí udělaly radost, co na tom, že z neznalosti věci koupily úplně nepraktické dárky. Ty šatičky se navlékají dítěti přes hlavu a Zuzanu děsí už jen představa, že je bude muset na mimino rvát. Botičky jsou příliš

malé na to, aby dítěti vydržely do doby, kdy začne chodit. A ten klips na dudlíku vypadá podezřele nebezpečně.

No co, snažily se, Zuzana si s nimi vyměňuje nadšené úsměvy nad růžovými koktejly a v duchu je chladně hodnotí.

Klára už zase moc pije, už má v sobě minimálně třetí drink. Asi aby se odvážala a podařilo se jí, věčné singl, konečně někoho sbalit. Baruna usilovně zastírá své zklamání, že nebyla první těhotnou mezi nimi. Snaží se otěhotnět už asi tři roky a stále bezúspěšně. Když Zuzana přišla s tou „šťastnou“ novinou, Baruna se ani nesnažila maskovat zklamání. Léňa je zas tak nesnesitelně dojatá, že Zuzanu napadá, jestli snad není taky těhotná. S Lukášem jsou spolu už dlouho a Léňa se často stará o jeho dva syny z předchozího manželství, takže v otázkách mateřství je mezi nimi největší odborník a občas se do téhle role až otravně pasuje. No a Pavla si zas drží odstup, ta vždycky prohlašovala, že dítě tedy rozhodně nechce, a jestli ho přece jen bude mít, tak až někdy ke čtyřicítce, takže za dlouhých 15 let. Má teď sice toho svého Tonda, ale ani s ním se na založení rodiny rozhodně nechystá.

Dřív si v téhle otázce Pavla se Zuzanou rozuměly. Zuzaně vždycky lezlo krkem Bářino stýskání po dalším neúspěšném pokusu o otěhotnění. To věčné probírání ovulačních termínů, nezdařených souloží a problematiky různých bizarních

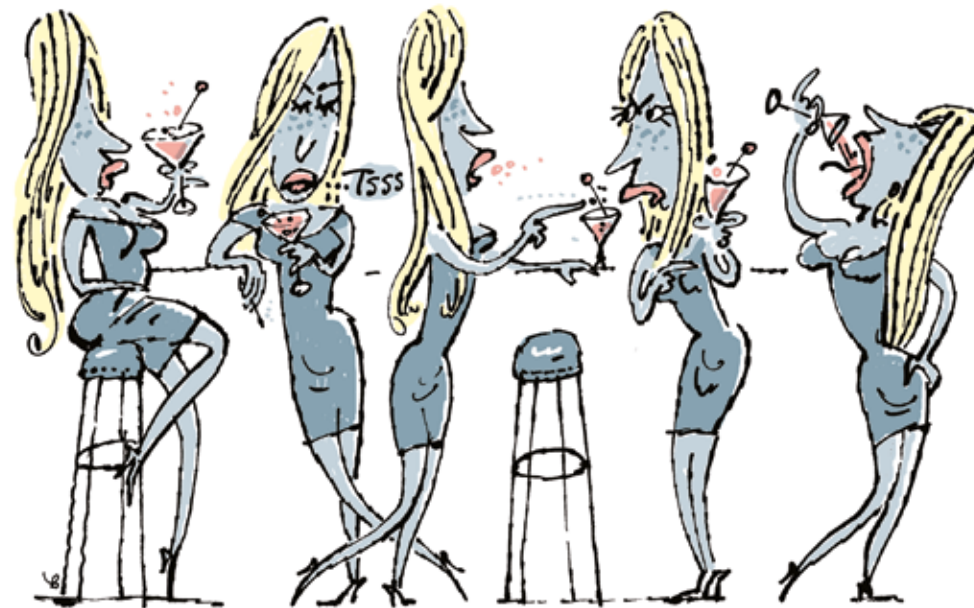
podpůrných prostředků. Jenže pak se Zuzaně přihodila tahle nešťastná nehoda. Konec zvonec. Je v tom, je v tom tak moc, že už je to na ní vidět, a pořád neví, co si o tom všem má vlastně myslet. Dřív ji pouštěli sednout maximálně tak muži tady v baru, většinou proto, aby jí pak koupili drink. Teď ji pouští sednout celá tramvaj, ale muži v baru ji jen sjedou pohledem a další drink objednájí pro sebe. Je pro ně vyřazená z databáze, připadá si najednou ošklivá a nechťená, zrovna ona, dřívější bezkonkurenční kráska celé jejich party. Zaznamená pohled cizího muže, který se opírá o bar opodál – s leskem v očích si prohlíží její krásné, těhotenskými hormony nadopované vlasy, bezchybnou zářící pleť a bujný dekolt. Pak sjede pohledem ještě o něco níž, vytřeští oči a rychle odvrátí hlavu. Zuzana se pro sebe ušklíbne – jen počkej, kreténe, taky tě to jednou čeká, a jestli ne, tak tvoje směla.

No co, věčně těhotná nebude, zase se sem vrátí a vytře všem zrak. I když se bojí, že pak bude pošilhávat po hodinách jako Léňa a fixovat pohledem mobil, jestli jí náhodou někdo nevolá, že musí bezodkladně odejít domů nakojit dítě. Ach jo. Kdyby aspoň věděla, kdo jí bude takhle volat – protože chlap to asi nebude. Z reakce muže před chvilkou je jí jasné, že příliv žádostí o rande teď definitivně naprosto vyschne. A co se týče otce dítěte,

kvůli kterému tu musí právě absolvovat ty růžové orgie, tam taky nic nelze čekat. Vlastně jí bylo trapně už tehdy, když jí gynekolog oznámil, že je těhotná. Přišla k němu s podezřením na nějakou cystu a odcházela s těhotenskou průkazkou. Když jí mezi dveřmi řekl, že příště už může přijít s tatínkem, nejdřív si představila svého vousatého šedesátiletého otce, jak posedává nervózně na okraji židle a zmateně luští černobílý záznam z ultrazvuku. Pak jí došlo, že lékař myslí otce dítěte, takže mu místo odpovědi věnovala jen kyselý úsměv a raději za sebou konečně rychle zavřela dveře.

Jasně že existuje nějaký otec jejího dítěte. Problém je, že Zuzana neví, kde ho hledat. Ne že by těch kandidátů na otcovskou roli bylo tolik, ví jistě, že byl jediný, zas tak promiskuitní není. Problém je, že má inkriminovaný večer trochu v mlze – a jen holky jí můžou pomoci objasnit, co tehdy vlastně dělala. A hlavně s kým.

Rozhlédne se po čtyřech souputnicích. Má je ráda, zažily toho spolu už tolik. Ty dlouhé tahy nočním městem, okouzlování četných ctitelů, společné večery, noci i rána, společné opilecké úlety i celodenní kocoviny. Neznají se vlastně nějak dlouho ani dobře – prostě se před nějakými dvěma lety někde v baru seznámila s Klárou, pak se na to nabalila Baruna s Léňou a nakonec přibyla i Pavla. Pavla, která jí od začátku byla úplně nejbližší – no a teď je jí zjevně úplně nejdál. Zuzana se snaží ignorovat Pavlin povýšený úsměv, pak už toho ale má plně zuby. Otočí se na ni.

„Co na mě furt tak čumíš?“

„Sorry. Prostě mě ta tvoje vana fascinuje,“ Pavla se tváří, že je nad věcí, a Zuzanu tím štvě. Tím víc, když si uvědomí, že Pavla na rozdíl od ní opravdu je nad věcí. Může se na rozdíl od ní ztřískat do bezvědomí, flirtovat se všemi muži kolem a ráno vyspávat až do oběda. Zuzanu popadne vztek.

„Jste krávy.“

„Už máš mlíko na mozku, jo? To brzo teda,“ řekne Klára, zatímco do sebe obrátí zbytek koktejlu a kývne na barmana. Skončí na záchytce a nikdo ji tam nepřijde vyzvednout, single blbku, řekne si Zuzana pomstychtivě.

„A takový hezký dárečky jsme jí daly, holky, co? A ona je takhle nevděčná, no chápete to?“ Léňa si Zuzanu soustrastně prohlíží.

„Asi jí sere, že je vyřízená. Zuzi, ale tak neboj, on ti ten harant odroste a vrátíš se sem za náma, ne?“

„Třeba do té doby už budu mít taky děti, neboj,“ smutně se usměje Baruna.

„No ty zrovna, Baruno,“ uchechtne se Pavla. Zuzana musí uznat, že jejich způsob konverzace je pro nezavěšeného posluchače trochu na hraně. Ale mezi nimi pěti to holt tak chodí, hranou krutostí zakrývají své rozpaky nad těmihle večery, večery v pražských barech, které využívají v rána v pražských ložnicích a kocoviny v pražských ulicích. Život není lehký, zvláště když je vám pětadvacet a jste oslnivě krásná.

„Hele a ještě jsi nám teda neřekla, s kým sis to upletla, co?“ Klára už se

trochu motá jazyk, přesto její otázka zazní velmi zřetelně do nastalého ticha. Zuzana má pocit, že se po ní otočil celý bar. Počká, až se opět nastartuje konverzace na všech stranách. Pokrčí rameny. Léňa nevěřičně zakrotí hlavou.

„Nekecej! Takže fotr neznámej, jo? Takže ani žádný alimenty? Na cos myslela? Na zadní kolečka asi moc ne, co?“

„Na nic. Byla jsem namol,“ řekne Zuzana tiše.

„Počkej! Takže jsme byly u toho? To z toho vyplejvá, ne?“ Pavlu vývoj konverzace zaujal, najednou hltá Zuzanu pohledem. Zuzana kývne.

„Počkej, takže teď seš ve čtvrtém měsíci, tak to bylo někdy... v prosinci?“ Baruna nezapře léta praxe ve výpočtu ovulačních termínů. Zuzana jen pokrčí rameny a sleduje, jak to holkám šrotuje v hlavě. Pak se první z nich rozjasní.

„No takže ten Silvestr? Jak jsme byly tam v tom hotelu?“ Pavle dychtivě září oči.

„S kým jsme se to tam tahaly, holky?“

„Ty vole, to byl Silvestr přece. Byly jsme namol všechny,“ řekne otráveně Klára. Rozhlédne se po holkách. Všechny zamyšleně pokyvují, předstírají vzpomínání na pár měsíců starou událost, kterou už si nepamatují. Zuzana se rozhlédne také, trochu zklamaně, pak se její pohled zastaví u Baruny, která ji zpytavě pozoruje.

„Já namol nebyla. Myslela jsem, že jsem těhotná, tak jsem to chlastání fejkovala a vylejvala skleničky do těch orchidejí,“ přizná se Baruna zahanbeně.

„Chudáci orchideje,“ řekne temně Léňa. „No a co si teda pamatuješ? Pamatuješ si tady Zuzaniného pana otce? Kápne z něj něco? Co myslíš?“

Všechny pohledy se uprou na Barunu. Baruna váhavě přejede holky pohledem.

„No já nevím. Bylo tam těch chlapů kolem nás celkem dost,“ řekne vyhýbavě a Zuzaně začne docházet, že asi něco nechce prozradit.

„Jak dost? Tak snad víš, co se tam dělo, ne? Máš to nějak zmapovaný, ne? Bylas střízlivá kvůli svému stopadesátému domnělému těhotenství, tak snad víš, koho tady Zuzana oblužovala, ne?“ Klára se na Barunu osopí plnou parou své opilosti, Baruna jen pokrčí rameny.

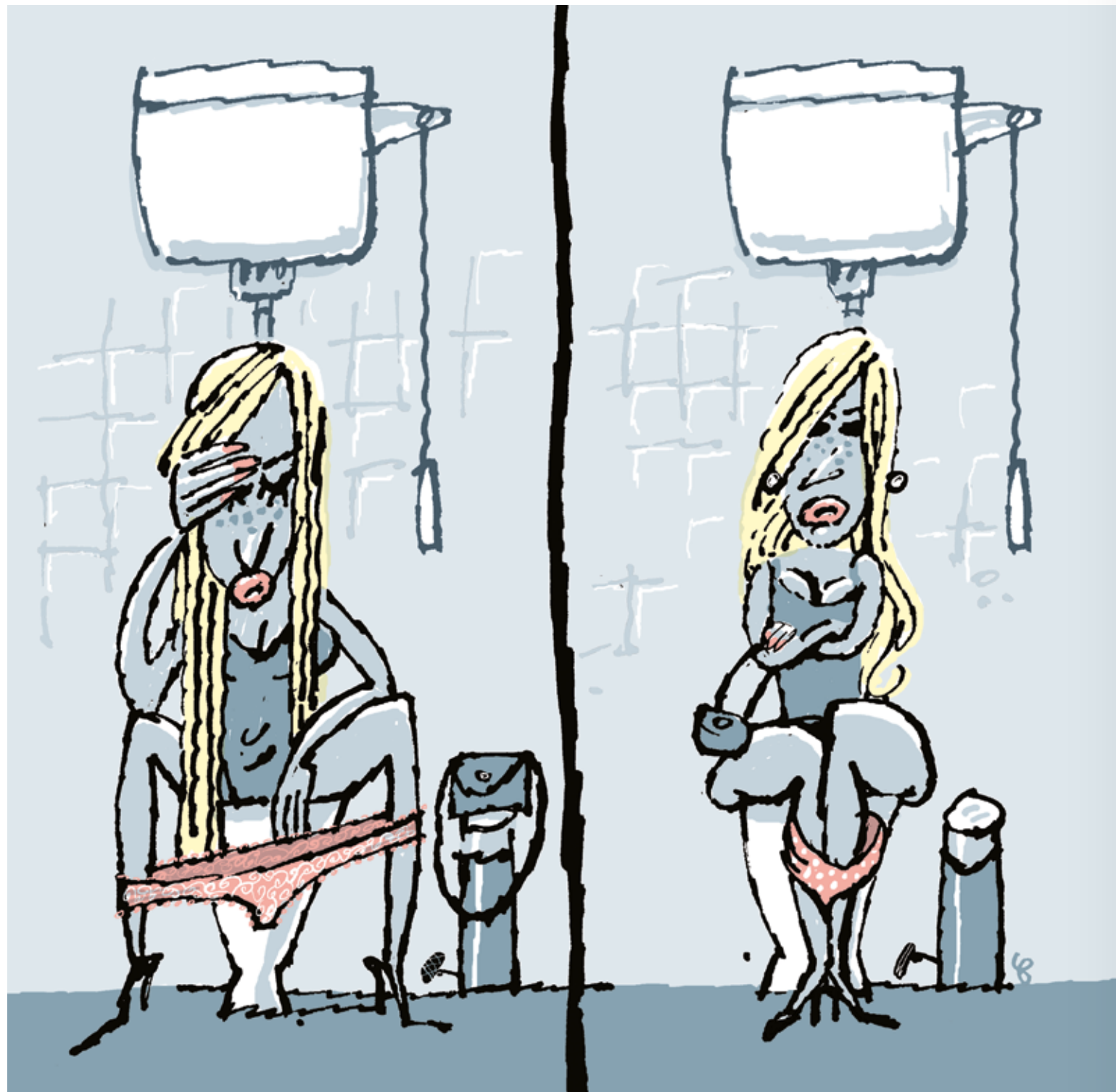
Holky si vymění nevěřičné pohledy. Jen Zuzana na Barunu kouká trochu déle – a Baruna od ní uhne pohledem tak, že je Zuzaně jasné, že něco ví. Teď ještě, jak to z ní dostat.

Konverzace zbytku party se překlápí do opileckého lavírování mezi mnoha tématy, začnou se vytahovat rtěnky a objednávat drinky. Zuzaně je hned jasné, že

tohle zase skončí kolosální kocovinou. Alespoň ale holky zamluvily téma otcovství a to se Zuzaně docela hodí, nehodlá tím bavit celou hospodu. Pokukuje po Baruně, ale nenápadně, aby ji nevyplašila. Zdá se jí, že kolem toho, co Baruna ví, je třeba našlapovat po špičkách. Pak se Baruna konečně zvedne, že vyrazí na toaletu, a Zuzana rychle vystartuje za ní.

Léňa s Pavlou a Klárou zapředly hovor s dvěma chlápky od vedlejšího stolu a zdá se, že dnes v noci tedy alespoň dvě z nich najdou štěstí v cizí posteli – jen teď musí důmyslným urážením svých rivalek urvat polichocené muže právě pro sebe. Zuzana se povýšeně usměje nad jejich snažením, i když je jí zase spíš do pláče, že se ho nemůže zúčastnit.

Otevře dveře toalet, vleze do volné kabinky a zavře za sebou. Kabinky jsou tu tři, v jedné je zavřená Baruna a druhá je prázdná, s mísou ucpanou zmuchlaným toaletním papírem. I holčičí barové záchody jsou pěkná žumpa a někdy to na nich smrdí i víc než na pánských, to už Zuzana taky za léta praxe v muchlování v kabinkách ví. Skloní se a ujistí se,

že na podlaze vedlejšího záchodu stojí Bářiny zlatavé lodičky. Nadechne se, zhluboka.

„Baruno?“

„Co?“

„Kdo to byl?“

Baruna mlčí. Zuzana vzhledně ke stropu, ale tam odpověď nenajde.

„Tak Baruno!“

Cvaknou dveře, na toalety někdo vejde a s opilckým brbláním obsadí třetí kabinku. Ozve se spláchnutí, Zuzana rychle otevře dveře. Baruna stojí u zrcadla a kouká po ní.

„Tak mi to řekni, ne? Tě snad neubude.“

„Je to takový blbý.“

„Co na tom je blbý, prosím tě. Nic nemůže bejt blbější než tohle!“

Zuzana si výmluvně ukáže na břicho. Baruna ho smutně, s neskrývanou závistí pozoruje.

„Myslíš, že budu mít taky někdy miminko?“

„No jasně. Tak dělej, kdo to byl na toho Silvestra?“

Baruna svádí vnitřní boj, pak konečně koukne na Zuzanu: „Tonda.“

„Tonda? Pavlin Tonda?“

Baruna kývne. Zuzana chce říct, že je to blbost, ale pak jí začne svítat. Některá opilcká okna se prosvětlí, když víte, co za nimi vlastně hledat. A Zuzana si vzpomene na to rychlé setkání v chodbě k toaletám, mýjeli se s Tondou a ona se na něj usmála. Přece by se každý usmál na kluka svojí nejlepší kámošky, ne? Jenže pak se to nějak zamotalo, prostě ten její úsměv byl možná až moc vroucný a jeho pohled až moc dlouhý. Skončili spolu v jakémsi skládce u smetáků, byla to rychlovka i na poměry všech předchozích rychlovek. To také vysvětluje, že z ní otěhotněla, protože na antikoncepci v tom stavu tedy rozhodně nemyslela. Z mlhy vzpomínek koukne Zuzana na Barunu, která ji soustrastně pozoruje.

„To je průser, co?“

„Co budem dělat?“

„My? Snad ty, Zuzi, ne? Já těhotná nejsem. A tentokrát říkám, že našťestí.“

Baruna se kysele usměje a odejde. Zuzana se měří v zrcadle. Otočí se z profilu, zatáhne břicho, jestli by ho šlo ještě zamaskovat, ale už ztuha.

Přemýšlí, jak s novou informací naložit. Pavla si Tonda střeží jako oko v hlavě – děti s ním sice neplánuje, ale bujaré večírky a luxusní dovolené po jeho boku ano. Tonda je vyhlášený děvkař, ale Pavla věří, že s ní je tak šťastný, že si tyhle móresy odpustí. Zuzaně je jasné, že Pavle nic nemůže říct. A Tondovi

teprve ne. A v celé síle jí dojde, že odted už bude na všechno sama. Žádný chlap na ultrazvucích, žádná chlácholivá ruka u porodu, žádná pomoc při probdělých nocích v šestinedělí. Nic, nikdo, nula. Zuzana se opře o umyvadlo, vzdychne. Ozve se spláchnutí, z kabinky s ucpaným záchodem vyjde Pavla. Zuzana pocítí potřebu zmizet z povrchu zemského. Ale už je pozdě.

Pavla s kyselým úsměvem přistoupí k umyvadlu, myje si ruce. Zuzana se tváří, že tu vlastně není, a na chvíli tomu i začne věřit. Že tu není, že se jí to všechno zdá, Pavla, Tonda i to zpropadené těhotenství. Prostě se teď probudí, půjde večer na drink a zleje se do němoty. Jenže východ ze snu nikde. Pokukuje po Pavle.

„Pavli, sorry. Já vůbec nevím, co říct,“ vysype ze sebe a s obavou pozoruje Pavlin odraz v zrcadle.

„Tak bylas zlitá, zejo. Já ostatně taky a zbytek holek taky. Teda krom Baruny,“ dořekne temně Pavla.

Zuzana trpce pokývne. Sleduje, jak si Pavla maluje pusy.

„To je teda debilní, co?“ řekne Zuzana.

„A nemůžeš si to třeba ještě nechat vzít, když tě to tak štve,“ řekne Pavla, aniž by uhnula pohledem od svého zrcadlového odrazu. Zuzana zavrtí hlavou. Jasně že to zvažovala, dokonce už byla blízko rozhodnutí to své lékařce říct. Jenže pak v ní zvítězila nějaká hluboko zasutá vzpomínka na dávnou podobu sebe sama, na malou Zuzanku, která si češe panenku a dává jí mlíčko z malé lahvičky a ukládá ji do kočárku a směje se na ni a představuje si, že až vyroste, bude mít taky takové miminko a vůbec v té chvíli ještě neví, jaký opruz s ním ve skutečnosti je.

„Tondovi to chceš říct?“ Pavla se zeptá nezúčastněně a Zuzana ji znovu musí milovat za tu její blazeovanou pózu, jako by o nic nešlo, jako by jen tak kecaly o líčení a o nových kabelkách.

„Ani náhodou,“ ujistí Zuzana Pavlu a potěší ji, že z Pavly přece jen v té chvíli spadne jakési napětí. Kouknou na sebe a pak se obejmou a chvíli se drží.

„Chápeš to? Já budu mít fakana!“

Zuzana nad sebou vrtí hlavou, pokolikáté za poslední týdný? Pavla na ni koukne.

„Určitě bude krásný, neboj,“ řekne Pavla.

„Ale úplně se zahrabu. Mezi plínama a dudlíkama a kašičkama.“

„No tak se pak zas vyhrabeš. Ono ti tady nic neuteče. Chlapů tu bude furt plno a aspoň se nebudou bát, že jdeš jen po dítěti, když už jedno budeš mít doma, ne?“

Zuzana pokrčí rameny nad jako vždy trochu svéráznou Pavlinou logikou. Stále se objímají, Zuzaně je to příjemné, s nikým se teď asi pár měsíců objímat nebude, přes břicho to asi ani nepůjde. Je jí jasné, že Pavla je opilá, jinak by se s ní objímala jen těžko, ale pro tuhle chvíli je ráda i za to. Najednou jí už není líto, že nemůže z žádného chlapa vytáhnout peníze na celou tu růžovou vybavičku; no tak si ji koupí sama. Dítě jí může pohlídat máma, kdyby chtěla večer někam jít, bude určitě v sedmém nebi, až jí Zuzana oznámí, že je v tom. A jak se tu tak rozhlíží po záchodcích s jednou mísou ucpanou, říká si, že možná ani to hlídání nebude potřebovat, že jí možná tenhle svět nebude ani zdaleka chybět tak, jak si ještě před chvílí myslela. Vráť se s Pavlou do baru a obejmě se s holkama. Rozhlédne se po tom elegantním černém interiéru a pobalí z baru růžovou nadílku.

„Holky, díky. Jsou to krásný dárky, fakt,“ řekne jim postupně a olíbá je na všechny strany. Holky se ošívají, jako vždy, když mezi nimi na malou chvíli dojde do upřímnost. Raději se rovnou hned zase všechny začnou tvářit, že jsou nad věcí.

„Ale prosím tě. Ty už jsi utahaná, viď?“

„Dyť už jdi, já bych tu bez chlastu nevydržela ani hodinu.“

„Padej, ještě budeš mít z fakana debila z toho kouře tady.“

„A zase se zastav, tak snad neumíráš, ne?“

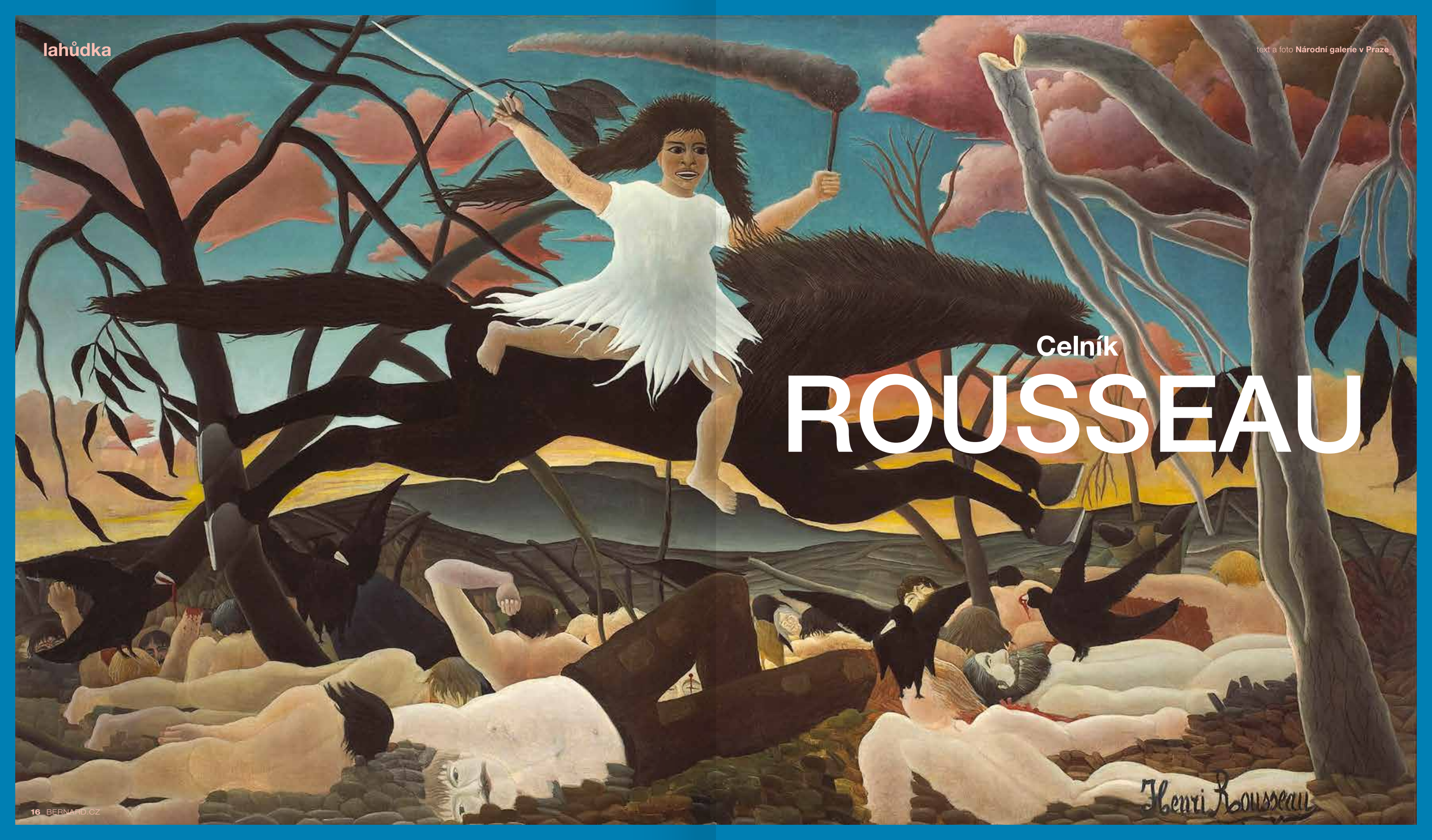
No jasně, že se zastaví, vždyť neumírá. Možná se spíš právě teď znovu narodila. Obhlédne bar, vzadu praskne žárovka v jednom světle a část baru zaplaví tma a překvapeně výkřiky. Zuzana zaklapne za sebou dveře a vyrazí do pozdně zimní noci. Jaro už je ve vzduchu.

Irena Hejdová (1977)
Vystudovala scénaristiku na pražské FAMU a Fakultu humanitních studií Univerzity Karlovy. Je autorkou scénáře pozoruhodného filmu Děti noci. Řadu let pracovala jako novinářka. Nyní je na mateřské dovolené a píše povídky.

Celník

ROUSSEAU

Henri Rousseau

Já, portrét-krajina, 1889–1890
olej, plátno / 143 x 110 cm
Praha, Národní galerie v Praze

Henri Rousseau (1844–1910), zvaný Celník, patří k nejvýznamnějším umělcům přelomu 19. a 20. století. Svým dílem zaujal nejen intelektuály, jako byli básník Guillaume Apollinaire a četní sběratelé – například Wilhelm von Uhde, ale také řadu malířů. Ve svých obrazech předjímal nebo řešil podobné problémy jako Paul Cézanne, Paul Gauguin, Pablo Picasso, Frida Kahlo a další umělci. Jako svůj inspirační zdroj ho vyzdvihovala zejména skupina Der Blaue Reiter v čele s Wassilyem Kandinským.

Výstavu *Celník Rousseau: Malířův ztracený ráj* uspořádala Národní galerie v Praze ve spolupráci s pařížským Musée d'Orsay na základě konceptu, který připravili Gabriella Belli (Fondazione Musei Civici di Venezia) a Guy Cogeval (Musée d'Orsay). Autoři Rousseaua zasadili do kontextu ostatních neméně významných umělců a snažili se vysledovat podněty spojené s archaičností, klasičností a svébytnou vizí realismu. Výběr z pařížské expozice doplnila díla českých umělců, jako jsou Otto Gutfreund, Jan Zrzavý nebo Toyen, která přiblížila působení malíře na domácí prostředí. Na výstavu byla zapůjčena díla z řady prestižních domácích a zahraničních institucí i soukromých sbírek.

Bouře na moři, asi 1899
olej, plátno / 54 x 65 cm
Paříž, Musée de l'Orangerie,
sbírka Jeana Waltera a Paula Guillaumea

Portrét paní M., asi 1896
olej, plátno / 198 x 114,5 cm
Paříž, Musée d'Orsay

Zaklínačka hadů, 1907
olej, plátno / 167 x 189,5 cm
Paříž, Musée d'Orsay

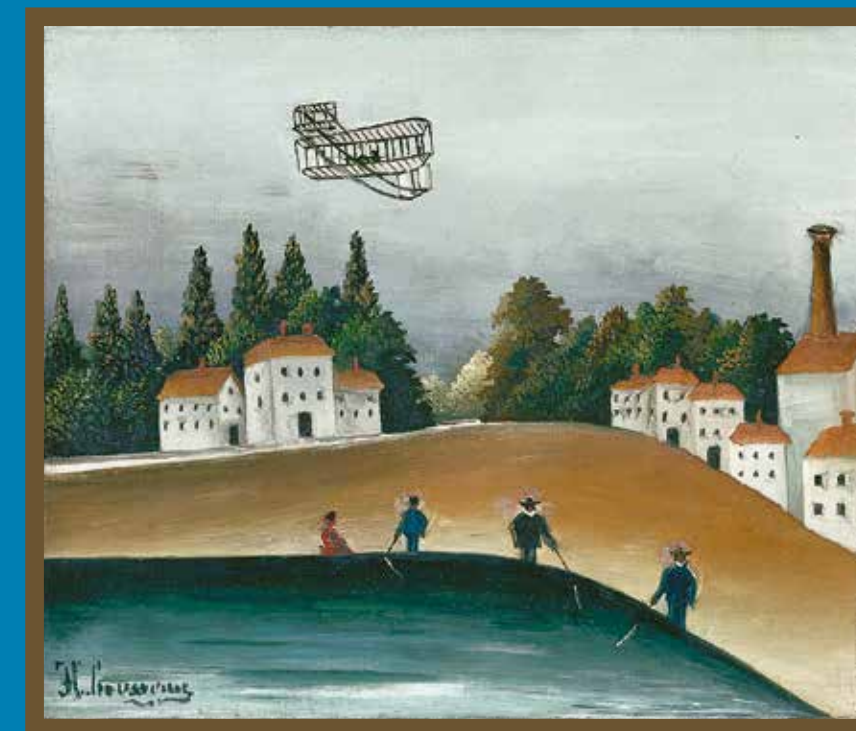

Továrna na židle v Alfortville, asi 1897
olej, plátno / 73 x 92 cm
Paříž, Musée de l'Orangerie,
sbírka Jeana Waltera a Paula Guillaumea

s. 14–15
Válka (Jízda sváru), asi 1894
olej, plátno / 114,5 x 195 cm
Paříž, Musée d'Orsay

Děvčátko s panenkou, 1904–1905
olej, plátno / 67 x 52 cm
Paříž, Musée de l'Orangerie,
sbírka Jeana Waltera a Paula Guillaumea

Rybáři, 1908–1909
olej, plátno / 46 x 55 cm
Paříž, Musée de l'Orangerie,
sbírka Jeana Waltera a Paula Guillaumea

MLČENÍ

Okamžik vyvanutí. Prázdnota. Naléhavé pleskání modlitebních praporků v tichu. To je ráno poté, co jsme se všichni šťastně vrátili z vrcholu nebo ze svahu Čo Oju. Vítr teď probírá praporky s menší intenzitou tak, že už jen šeptají.

Vzbuď se, hlupáku. Je jen tady a teď. Okamžik mezi minulostí a budoucností. Ne, fakt jsi nemohl vylézt ani o metr výš. Opravdu nešlo nic udělat lépe. Slezli jsme dolů, hora si oddechla. Tisíce myšlenek, stovky nohou, ambicí, přání..., to všechno zmizelo spolu se stany, kotvami a zbytky vyspaného jídla. Podzimní horolezecká sezóna v Himálaji skončila. Hora odpočívá. Vítr nahoře foukl skoro sto kilometrů v hodině, aby pomohl uklidit smetí. Už žádné oči se neupírají nahoru ani dolů, jen mraky se teď prohání po úbočí Tyrkysové bohyně. Má to ráda. Mraky hladí, zdobí, dělají ji krásnou, něžnou, dramatickou... a umí ji udělat i krutou. Koneckonců, každá hora má své rozmary. Jeden den ti dovolí vystoupit na vrchol, druhý tě smázne jak nejmenšího mravence.

Hora má uklizeno a zima může přijít. Jsme v base campu poslední. Okamžik vyvanutí. Nádhera. Nic. A v tom NIC uslyšet svůj dech. Ucítit svoje srdce. Číst vzkazy z letu krkavců. Dívat se. Být. Být s horou i opuštěným čortenem, do kterého lidé vložili tolik přání.

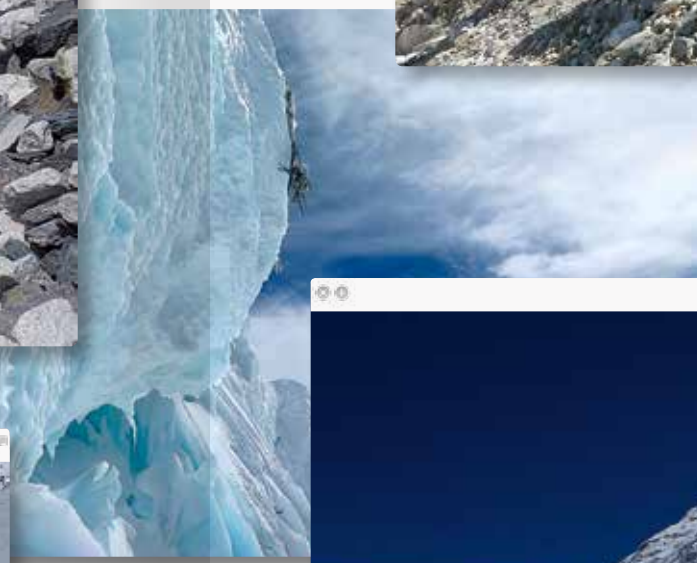
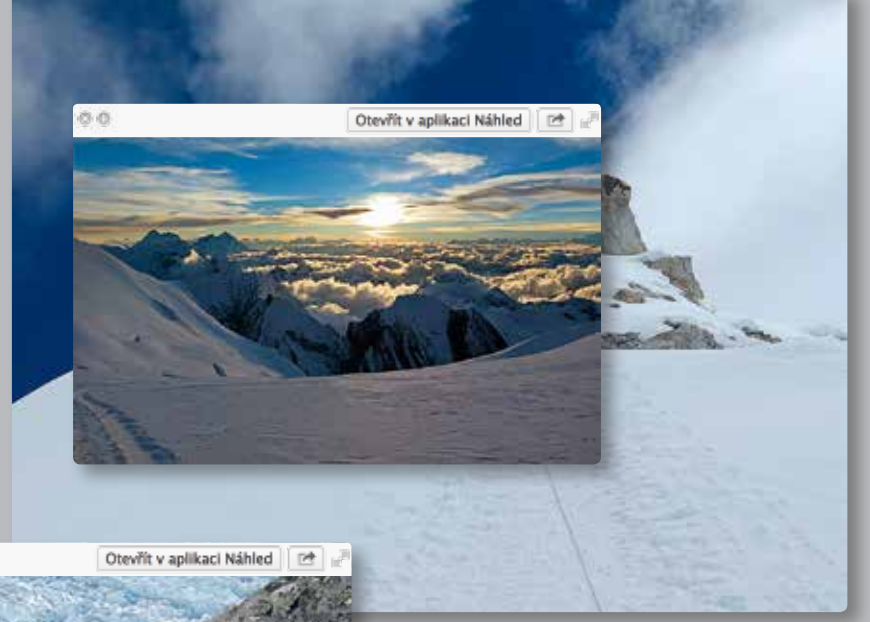
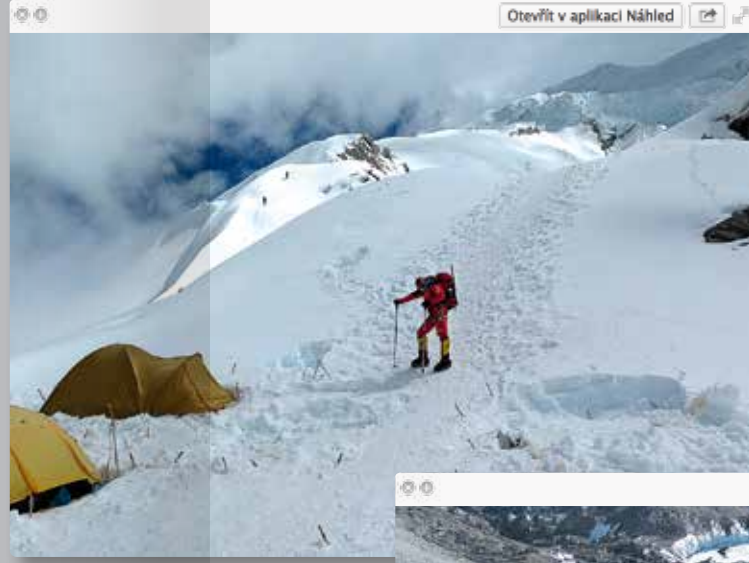
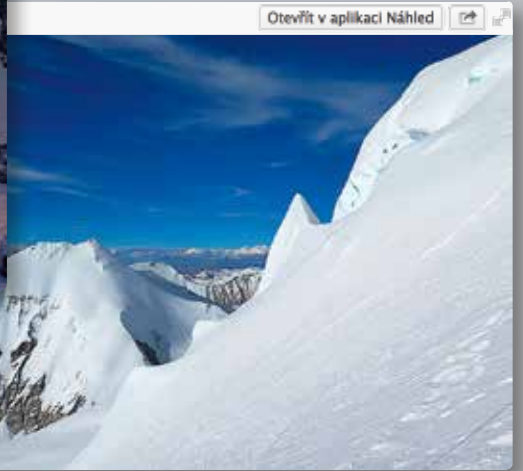
A už jsou pryč. Všechny ty pestrobarevné stany, kuchyně, malá polní nemocnice dr. Wanga, plátěné kadibudky, improvizované koupelny, to všechno je pryč. Zůstává jen vnímání něčeho, co nás přesahuje, vrací k sobě samým. Pokud hora není jen tělocvičným nářadím, není rozhodující otázka JAK vysoko. Nemusíte zvítězit, abyste byli odměněni. Možná je největší bohatství to, které jste získali cestou. A v případě našeho kamaráda Honzy Říhy na to nemusíte ani vidět.

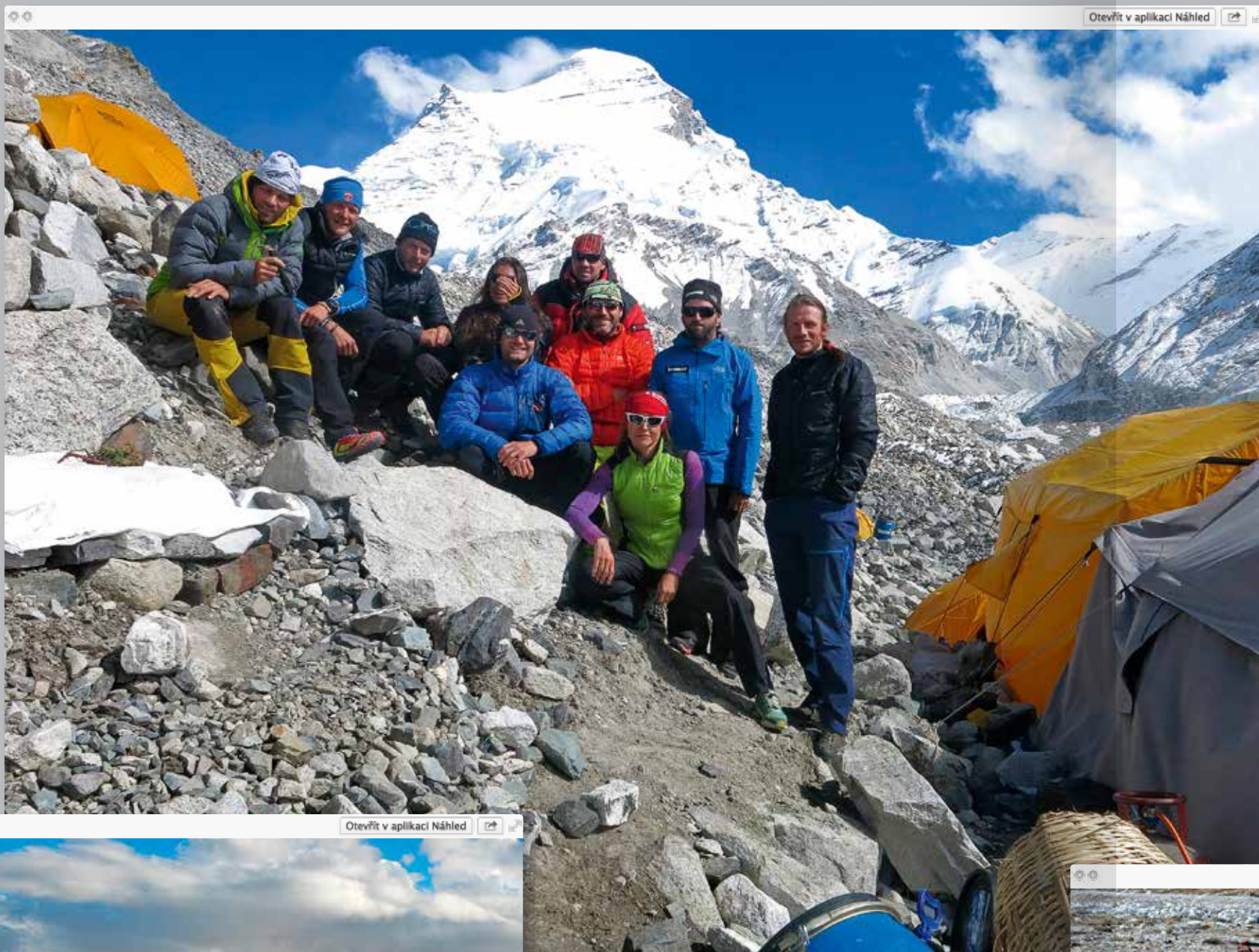

čo oju

BOHYNĚ

TYRKYSOVĚ

EXPEDICE ČO OJU 2016

září–říjen 2016

Honza (Tráva) Trávníček – šéf výpravy

Honza Říha – nevidomý horolezec

David Daw Knill – horský vůdce UIAGM, vodič Honzy Říhy

Mirka Jirková – horolezkyně

Lucie Výborná – reportérka

Petr Miska Mašek – horolezec

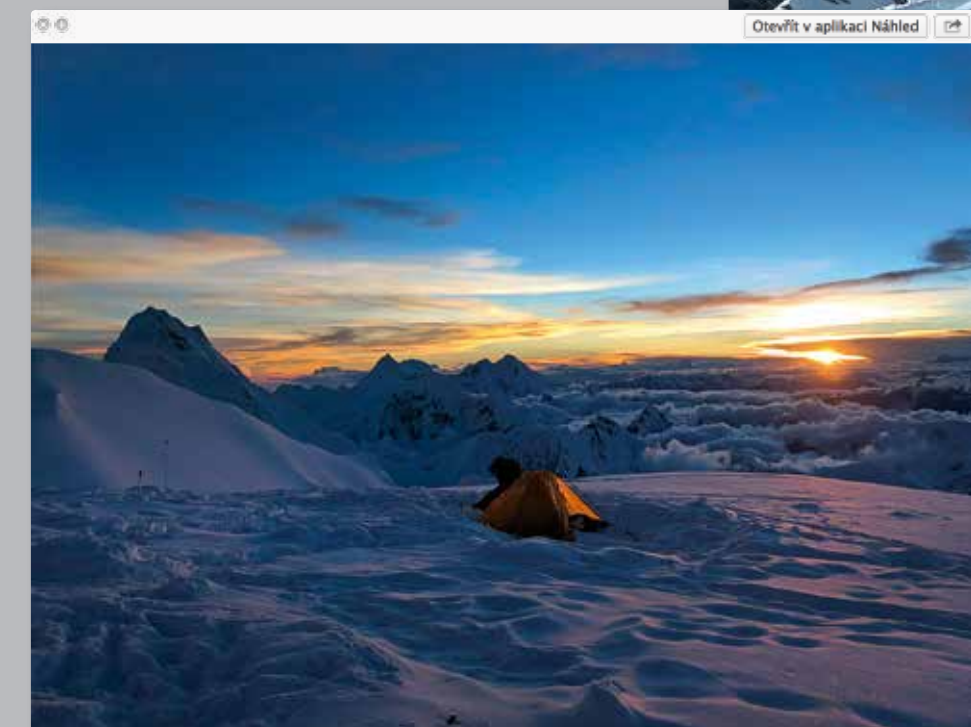
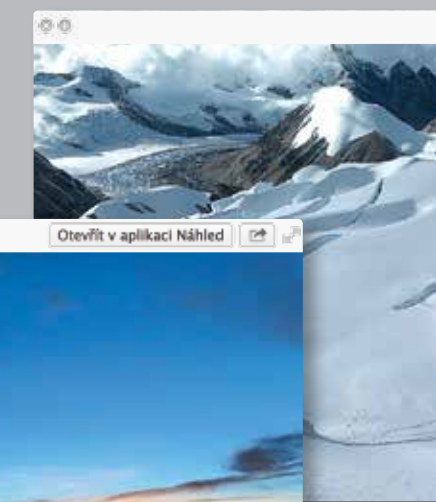
Martin Havlena – člen výpravy

Aleš Bílek – člen výpravy

Libor Uher – člen výpravy

Marek Novotný – člen výpravy

Jan Říha, nevidomý horolezec. Dělá to, co my všichni..., brzo ráno vstane a jde do práce. Vlastně dělá mnohem víc: trénuje na výstupy na vysoké hory a snaží se ještě udělat něco pro druhé. Stál na vrcholech Mont Blancu ve výšce 4 810 metrů, na kavkazském Elbrusu, který se vypíná nad mořem v 5 642 metrech, na 5 895 m vysokém Kilimandžáru a na vrcholu 6 960 m argentinské velehory Aconcagua. Zdolal i mekku tzv. Big wallů – 910 metrů vysokou kolmou stěnu El Capitan v Kalifornii. Zalezl si v Macoše, pravidelně běhá maratony a půlmaratony. Ve Stříbrné Skalici, kde žije, pořádá pravidelně charitativní běh „Od nevidim do nevidim“.

DAWSON CITY SEANCE

KDYŽ NA NÁS PADNE ZIMA, JDE VŠEM O KRK. CO JÁ ZNÁM CHLAPŮ, CO Z TĚ TMY, MRAZU A SNĚHU ZEŠÍLELI. CO VIDĚLI VE VÁNICI VĚCI, KTERÉ BYCH NIKOMU VIDĚT NEPŘÁL.

JEDINÉ, CO POMŮŽE, JE KOŘALKA, TABÁK A ŽENSKÁ. ALE I TAK SE MŮŽE STÁT, ŽE SI PROŽENETE HLAVU KULÍ.

Co je, Blacku, už se ti nelíbím?

Ale líbíš.

LETOS PADNUL VLČÍ SMUTEK NA BLACKA. ANI EMA S TÍM NIC NEZMOHLA. A TO EMA JINAK ZMŮŽE VŽDYCKY VŠECHNO.

BLACK ZAČAL SMUTNIT ZA SVOU PRVNÍ LÁSKOU, KRÁSNOU SRBKOU.

UTÍKALI SPOLU PŘES HORY PŘED TURKY.

BRZY JÍ ALE DOŠLY SÍLY. BLACK JI JEŠTĚ CHVÍLI TÁHNUL DÁL...

Pak mi navždycky usnula v náručí.

To je tak smutný.

A jak se jmenovala?

Zorica. To znamená Jitřenka.

Bylo jí sedmnáct a chtěli jsme spolu být celý život.

Volám tě, Zorico, volám tě do dálky...

...přijď prosím, krásko, na chvíli zpátky.

EMA ALE UMÍ VŠECHNO, I VYVOLÁVAT DUCHY.

A PAK SE TO STALO.

Lásko moje jediná!

NIKDY JSEM NEVIDĚL KRÁSNĚJŠÍ DÍVKU.

Jak usnula v náručí? Ty jsi mě prohrál v kartách s Turky.

JENŽE SE UKÁZALO, ŽE TO VŠECHNO BYLO TROCHU JINAK, NEŽ BLACK VYPRÁVĚL.

Ty hajzle!

ZORICA Z TĚ OSTUDY SKOČILA DO SÁVY A UTOPILA SE. TAK TO V ŽIVOTĚ CHODÍ.

Jsem spíš vizionář

Joachim Dvořák | nakladatel

Když něčemu věříte, musíte pro to udělat všechno, abyste to dostal na oběžnou dráhu.

Jaké knížky vydáváte?

Snažím se hledat nová jména, v beletrii jsem jich pár objevil, ale silnější jsem poslední léta v knížkách pro děti. Věnuji se i umění a komiksům. Mám radost, že hodně našich knih získalo různé ceny (od Nejkrásnější knihy ČR přes Ortenovu cenu až po Magnesii Literu) – on je to pro ostatní barometr, jestli jste úspěšní. Ale pro mne je větší odměnou než diplom a prodejnost to, že spoluvytváříte něco, co zůstává. A také, že máte možnost poznávat inspirativní lidi a sám sebe posouvat dál.

Před lety jsme vydávali edici nové prózy Fresh, většinou šlo o debutanty a málo známé autory, a kdyby z těch dvanácti svazků měla zůstat jen dvě jména, tak je to v pořádku – Jana Šrámková se etablovala jako důležitý hlas současné české literatury a třeba David Jan Žák později zazářil bestsellerem Návrat Krále Šumavy. Jako nakladateli vám nemusím vysvětlovat, že nová jména se neprodávají lehce. Každá cesta do neznáma stojí mnohem více energie – a také peněz – a výsledek je často jako loterie.

Vždycky jsem do svého podnikání dával i osobní peníze, vzal si několikrát úvěr, půjčil si u přátel, dnes nás podporují i soukromé osoby, protože se jim líbí, co děláme. Zkrátka, naučíte se za málo peněz hrát více kvalitní muziky. Ale máte svobodu vydávat to, co považujete za důležité, a to i s tím, že některé projekty prostě v lepším případě skončí na nule. Že se dnes dobré knihy prodávají hůř, je všeobecně známé. Problém je v tom, že produkci malých a nejmenších nakladatelů v mnoha knihkupectvích vůbec nenajdete. Z trhu je vytlačují velké korporace ovládající i distribuce a zákazník-čtenář to pozná tak, že ubývá pestrosti a originality.

Myslíte si, že knížky se prodávají hůř kvůli elektronickým knihám?

To je jen mýtus. Průměrné prodeje jsou v řádech desítek kusů, na tom nic moc nezískáte. E-knihy svého času nejvíc podporovali prodejci čtečích zařízení. Někteří se také domnívali, že když mladí lidé mají různé platformy, na něž jdou stahovat elektronické knihy, bude to pro nakladatele dobrý byznys. Kdo se vyzná, najde na internetu cokoli během pár minut a stáhne si to – když bude chtít – ilegálně. Současná mladá generace už vyrůstala ve svobodných poměrech, kdy jejich rodiče mohli najednou dělat, co chtěli, a tak měli málo času, nebo prostě zapoměli na dobrý rituál číst večer před spaním knížky. Ten, kdo dětství strávil pouze před monitory počítačů, nemůže mít k četbě a ke knihám blízký vztah.

Vydáváte kulturní Labyrint revue, to je víceméně záležitost pro intelektuály, takže si myslím, že jde o ztrátový podnik.

Čistě ekonomicky vydávat literárně-výtvarný magazín nedává smysl. Labyrint revue byla vždy určena řečnickému náročnějším čtenářům. Teď ale už druhou sezónu nové číslo nevyšlo, pracuji s mými editory na speciálním vydání The best of Labyrint revue za pětadvacet let. V tuhle chvíli to má sedm set stran a chybí nám na vydání peníze. Jaká bude budoucnost, nevím, ale cítím, že doba „tlustých intelektuálních časopisů“ už pominula. Ti, kteří je četli v devadesátkách, jsou dnes o víc jak dvacet let starší a mají nejen míň peněz na kulturu, ale hlavně mají míň času. A já rozumím tomu, že ho chtějí trávit s něčím, co je vzrušuje. Dost možná,

že četba literárních časopisů už vzrušení nepřináší. Nicméně časopisy a různé fanziny vznikají pořád, lidé milují spolkovou činnost, jen to má více lokální a komunitní charakter. A komunikace dnes probíhá především přes sociální sítě, proto potřeba čistě tištěné magazíny pochopitelně klesá.

Ale vy jste začal vydávat jiný časopis, ne?

Časopis pro děti jsem chtěl dělat už v dávné minulosti. Někdy ale musíte čekat, až věci do sebe zapadnou, až okolo vás budou lidé, kterým věříte, nebo si o nich myslíte, že jsou schopni naplnit vaši představu. Přesně touhle dobou před dvěma roky vyšlo první číslo Rakety s lehce provokativním podtitulem „Časopis pro děti chytrých rodičů“. Zrealizovat v téhle době úplně nový koncept časopisu pro malé děti, do něhož si dobrovolně zakážete dávat jakoukoli, byť i skrytou reklamu, je trochu bláznovství. Přiznávám, ale mám štěstí. Našel jsem dvě skvělé šéfredaktorky časopisu, které každý čtvrtrok připravují tematická čísla se zcela původním obsahem, který rozvíjí dětskou fantazii a současně baví. Po počátečním nesmělém rozjezdu je ohlas mimořádný. Celý projekt je sice stále ztrátový, ale náklad i prodej letí nahoru. Já jsem spíš vizionář než šikovný pragmatický obchodník. Když něčemu věříte, musíte pro to udělat všechno, abyste to dostal na oběžnou dráhu.

Ještě se vrátím k těm klesajícím prodejům, nemáte pocit, že se nakladatelé dostávají do začarovaného kruhu? Aby jim neklesly tržby, vydávají víc titulů, kterých se pak prodá méně.

prosinec 2016

JOACHIM DVOŘÁK

*1966

Vystudoval speciální pedagogiku a žurnalistiku na Karlově univerzitě, na filozofické fakultě nedostudoval etnologii. První číslo časopisu, z něhož později vznikla Labyrint revue, vydal v prosinci 1990, první knížku pak v roce 1992. Je majitelem malého, ale renomovaného nakladatelství Labyrint.

Podle mne to není správná cesta. Když se kouknete na Argo, Mladou frontu nebo Jotu, během několika let znásobily počet vydaných titulů. A všeobecně se ví, že např. Euromedia chce mít víc titulů než Albatros. To jsou dvě nejsilnější vydavatelské skupiny v Česku. Fígl je v tom, že když máte knih víc než konkurence a máte je rozvrstveny do všech žánrů, postupně ze všech knihkupectví vytlačíte konkurenci. Mně to z etického pohledu nedává smysl, protože kvůli tomu vyjde spousta zbytečných knih a potisknou se zbytečně tuny papírů. Část těch knih pak do půl roku najdete ve výprodeji. Ale chápu politiku velkých nakladatelů – ucpat trh svou vlastní produkcí.

Jak jste se dostal ke krásným knížkám výtvarníka Petra Sise? Náhodou?

Náhoda neexistuje a štěstí přeje připraveným. V roce 1995 jsem přijel na knižní veletrh do Frankfurtu a pořídil tam s ním rozhovor do revue Labyrint. Viděl jsem ho poprvé v životě. Charismatický umělec se světovým renomé. Po skoro deseti letech se naše cesty znovu potkaly. Oslovila mne jeho švýcarská agentka, zda bych chtěl vydat novou knihu o Charlesi Darwinovi Strom života. Petr za ni zrovna získal zlatou medaili na veletrhu v Bologni za nejlepší naučnou knihu pro děti na světě. Tehdejší ředitel jednoho velkého nakladatelství, kde vyšly dvě předchozí Petrovy knihy, reportérovi České televize

řekl, že o novou knihu zájem nebude, protože Sísovy knížky jsou pro příliš náročné čtenáře a špatně se prodávají. A já měl konkrétní důvod, proč založit pod Labyrintem dětské nakladatelství. Dostalo název Raketa a s Petrem Sísem jsme od té doby vydali osm knih. Troufnu si říci, že jsme přátelé.

Ještě se jednou vrátím k poklesu prodeje knížek, myslíte si, že tenhle trend bude pokračovat?

To záleží na tom, odkud se díváte. Z pozice velkých hráčů, kteří budou více méně ovládat trh, asi ne. Co se týče malých nakladatelů, pokles určitě pokračovat bude. Distribuční společnosti ovládají velcí nakladatelé a ti nemají zájem na konkurenci. Lehké čtivo a sezónní knihy jsou pro mnoho lidí tou pravou „literaturou“, takže si možná ani nevšimnou, že se něco postupně vytratil...

Myslíte si, že se objeví autor, který bude vydávat vysoké náklady jako svého času Michal Viewegh?

Už existuje a myslím, že píše dokonce i líp. Je to Kateřina Tučková. Vedle psaní knih a scénářů pracuje také jako kurátorka v galeriích, je sympatická a navíc pořád skromná holka. :-)

Vydáváte i komiksy, jak se žije komiksu v České republice?

Teď už daleko snáze než před deseti patnácti lety. Vše se začalo měnit, když jsme v roce 2003 vydali v Labyrintu první díl komiksově trilogie Jaroslava Rudiše a Jaromíra 99 (pozn. red. – to jsou autoři, kteří tisknou svůj komiks i v magazínu Vlastní cestou). Tehdy se v českých knihkupectvích komiksy prakticky vůbec neprodávaly. Obecně byl komiks vnímán jako něco pro děti, případně jako divné obrázkové příběhy pro ty, co nechtějí moc číst a líbí se jim, že někdo v červených elastických skáče po newyorských mrakodrapech. Říká se, že Alois Nebel, nádražák ze Sudet, nastavil parametry pro rozvoj původního českého komiksu a jistě k popularizaci komiksu přispěla i jeho slavná filmová adaptace. S kamarádem Tomášem Matějčkem jsme tenkrát také založili mezinárodní festival KomiksFEST!, který měl celé scéně pomoci se etablovat. Komiks je totiž úžasné médium, které dokáže vyprávět jakékoli příběhy a umí reagovat na svět okolo dokonce někdy i intenzivněji než literatura a film.

Máte nějaký nakladatelský sen, který byste si ještě chtěl splnit?

Já si splnil všechno. Včetně toho, se kterými lidmi jsem se chtěl potkat. Mám samozřejmě sny, které s literaturou a s knihami nesouvisí. Ale to jsou opravdu jen soukromé sny.

text Boris Dočekal
ilustrace Luděk Bárta

fejton

O překvapení

Mám rád překvapení, tedy přesněji řečeno příjemná překvapení. Ale bohužel bývají i překvapení méně příjemná, či dokonce nepříjemná. Před lety jsem dlouho nemohl přijít na to, co koupit manželce k Vánocům. Až jsem ve výkladní skříni objevil světle červenou mikinu. To bude ono, zaradoval jsem se a nelitoval peněz. Reakce manželky u vánočního stromku byla víc než vlažná a nikdy si tu mikinu na sebe neoblékla. Pár let poté skončila v pytli na charitu a já se vzmožil pouze na chabý protest.

Šokující překvapení připravil své manželce jeden můj kamarád. K narozeninám jí věnoval překrásnou kyticí květů, šťastný, že si na ten významný den vůbec vzpomněl. Problém byl ovšem v tom, že ji natrhal na rodinné zahradě, kde se jeho manželka těšila pohledem na kvetoucí rostliny. Po kamarádově zásahu tam nezůstal květ ani jediný. Výsledkem byla několik týdnů trvající tichá domácnost zakončená větou – příště mi na kytiky na zahradě nesahej.

Nepříjemné překvapení mně před lety připravili rodiče. Byli jsme předběžně domluveni, že mi na Vánoce koupí

magnetofon. Chodil jsem se na něj týdnů zálibně dívat a až jsem se těšil, co všechno si nahraju a budu poslouchat. Bohužel jsem tehdy studoval pedagogickou fakultu a šéf katedry, významný to bolševik, rozhodl, že pokud se neostřím, měl jsem tehdy vlasy až po ramena, nepustí mě na praxi v základní škole. Z praxe byl povinný zápočet a bez zápočtu bych nemohl pokračovat ve studiu. Neprozřetelně jsem to rodičům prozradil. Otec prohlásil, že pokud se neostřím, budou Vánoce chudé. Nevěřil jsem mu, protože tu dohodu o koupi magnetofonu jsme měli uzavřenou už od léta, kdy jsem v potu tváře na stavbě rodinné chalupy vykopal sklep. Ale pod stromkem nebylo nic, natož magnetofon a ze školy mě za dva měsíce vyhodili. A za pár let mi vypadaly vlasy.

Ale vraťme se k těm příjemným překvapením. To největší jsem zažil u odvodu v roce 1968 ve Zvolenu, kde jsem tehdy studoval Vysokou školu lesnickou a dřevařskou. Sice jsem roky pracoval na tom, abych se z vojny nějak vyvlékl, ale upřímně řečeno moc jsem tomu nevěřil. Ve dvanácti letech jsem spadl ze stromu

a zlomil si levou ruku. Zlomenina špatně srostla a já dodnes nezvládám rotaci v levém lokti. Počítal jsem, že by z toho mohla být fešácká vojna někde v kanceláři. K mému překvapení mi slovenští soudruzi – od té doby mám Slováky rád – dali modrou knížku, a já tudíž na vojnu nemusel. Vyběhl jsem tehdy z budovy vojenské správy a začal dělat piruety na chodníku.

„Čo to robíš, chalane?“ zastavil mě příslušník Veřejné bezpečnosti.

„Dostal jsem modrou!“ vyhrkl jsem šťastně.

„Veru dobre, chalane,“ pravil policajt a já pokračoval ve své produkci až ke kolejm, kde smutně postávali spolužáci, kteří takové štěstí neměli.

Obecně k překvapením snad jen tolik – pokud si člověk není sto procentně jistý, že jím připravené překvapení bude přijato s úsměvem a vděkem, je lepší se na překvapení vykašlat a domluvit se s dotyčným či dotyčnou na tom, co vlastně chce, co mu, jí udělá opravdovou radost.

Novinka

India Pale Ale = IPA

Vkus každého pivaře je unikátní stejně jako otisk jeho prstu na sklenici. Ti odvážnější z nás se nebojí poznávat nové chutě a vůně a objevují tak leckdy výjimečné a obdivuhodné pivní styly. Vykročit za obzor běžných ležáků (spodně kvašených pív) je přitom v dnešní době mnohem snazší, než se zdá.

I v Rodinném pivovaru Bernard jsme se rozhodli vykročit do rozmanitého světa pivních speciálů a přicházíme tak s další novinkou Bernard India Pale Ale. První várku IPA jsme uvařili koncem letošního léta a Vy ji můžete právě nyní najít ve vybraných sítích supermarketů a v restauracích, kde čepují pivo Bernard. IPA si vychutnáte v 0,33l a 0,5l lahvích a v blízké budoucnosti jistě přibude i čepová verze tohoto speciálu. Při výrobě byly použity pouze české slady a český chmel. Hořkost, vycházející z charakteru tohoto piva, je vyšší, než jste doposud okusili u běžných ležáků Bernard.

Historické záznamy dokazují, že pivo typu Ale (tedy schvrchně kvašené) se do Indie začalo dovážet od roku 1711. Již v šedesátých letech 18. století sládky obecně věděli, že pro pivo exportované do teplých krajín je nezbytné přidávat více chmele. Pro pivo, které muselo překonat náročné podmínky při cestě přes oceán, nebyla podstatná výše alkoholu, ale stupeň prokvašení. Zbytkový cukr by chuť piva během cesty nepříjemně ovlivnil. Pivo, které se později postupně vížlo pod názvem India Pale Ale (IPA), bylo tedy spíše sušší.

Dopřejte si výjimečný zážitek se svrchně kvašeným pivem Bernard India Pale Ale. Hlavu vám zamotá svůdné aroma, které vás pohladí svěžími ovocnými tóny kontrastujícími se silnější hořkostí a 5,6 % alkoholu. Zapojte všechny své smysly a naše IPA si vás okamžitě získá.

Na zdraví!

informační systém

PŘIZPŮSOBÍ SE
LEHCE
VAŠÍ FIRMĚ

Národní divadlo

www.KaratSoftware.com

Na skok za čáru

V Sasku, přesněji řečeno v Horní a Dolní Lužici, které před několika staletími patřily k Českému království, leží zajímavé město – Budyšín, německy Bautzen. Je, dalo by se říct, „hlavním městem“ Lužických Srbů, menšiny, která obývá část Saska. Nedaleko jsou další dvě zajímavá města – Zhořelec (Görlitz) a Žitava (Zittau). Leží tak blízko za hranicemi, že se člověk může ubytovat třeba v Českém Švýcarsku (krásná je vesnice Doubice s podstávkovými domy, hotelem a dvěma penziony a výtečnou restaurací Stará hospoda, kde na porcích rozhodně nešetří) a do Německa vyrazit na jednodenní výlet, vyjde to levněji. Pokud by mu návštěva tří měst přišla příliš náročná, stojí za to navštívit především Budyšín a Zhořelec.

Budyšín leží na skále nad řekou Sprévou, která pak pokračuje směrem na hlavní město Berlín. Historické jádro neoficiálního hlavního města Lužických Srbů je plné křivolakých uliček i nádherně opravených měšťanských domů. Za zmínku stojí i podivně zakřivená brána Reichenturm. Pěkný výhled na historické centrum se nabízí z věže Altewasserkunst z patnáctého století, která se stala symbolem Budyšína. V minulosti sloužila k přečerpávání vody z řeky Sprévy nahoru do města. V dómu sv. Petra mají svůj prostor katolíci i evangelíci. Za návštěvu stojí i pozdně gotický zámek Ortenburg, postavený pro uherského krále Matyáše Korvína.

Ve městě je i několik restaurací, kde nabízejí zajímavé speciality lužickosrbské kuchyně, a mimochodem nikoho tu nepřekvapí množství dvojjazyčných nápisů. Lužičtí Srbové se těší rozsáhlé kulturní autonomii a snaží se zachovat svoji kulturu i jazyk. Pokud budete cestovat s dětmi, určitě navštívte jednu ze zdejších kaváren Kindercafé Valentin, kde je spousta atrakcí pro děti, včetně velké skluzavky, trampolín a všelijakých průlezek. Děti určitě uvítají i návštěvu dinosauřího parku a dále Miniaturenparku Kleinwelka s kilometrovou okružní jízdou a spoustou zajímavých stavbiček.

Kdo má rád zámecké parky, může se vydat do nepříliš vzdáleného Bad Muskau. Park knížete Pücklera, založený v první polovině devatenáctého století a obklopující velký novorenesanční palác, je zařazený na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO a se svými téměř devíti sty hektary patří k největším v Evropě. V paláci nyní sídlí Sorbiches Muzeum zaměřené na lužickosrbské dějiny a kulturu. V Muskau je i lesní železnice s vagony taženými parní lokomotivou.

Nejstarší písemné záznamy o Zhořelci, který je považovaný za jedno z nejkrásnějších německých měst, pocházejí z druhé poloviny jedenáctého století. Samotné město pak bylo založeno ve století třináctém a zachovala se v něm řada nádherných měšťanských domů, například v ulici Brüderstrasse. Krásně opravené domy jsou i na obou trzích náměstích – Horním a Dolním. Určitě si nenechte ujít návštěvu impozantního pětিলodního kostela Hauptstadtpfarrkirche sv. Petra a Pavla a také

kostela Oberkirche. Mezi městské atrakce patří soubor tří replik jeruzalémských kostelů. Zajímavé exponáty nabízí i zdejší Slezské muzeum. Ve Zhořelci se zachovaly i části městského opevnění. Z města se dá sestoupit k řece Nise a posedět v příjemné restauraci. Ta levnější pak je za řekou v polském Zhořelci, ale jinak tu nic až na pár krámků s levnými cigaretami není. Do Zhořelce se vyplatí vzít si kola. Asi devět kilometrů od města leží velké jezero Berzdorfsee se dvěma cyklostezkami, na kterých nechybí několik občerstvení. Ta kratší měří šestnáct kilometrů, ta druhá je ještě o šest kilometrů delší. Kolem jezera jsou i četné pláže vhodné ke slunění a koupání.

V blízkém městečku Ostritz je cisterciácký klášter St. Marienthal, kterým vás provedou zdejší jeptišky. Za krátké zastavení stojí i město Löbau, které leží při cestě. Největší atrakcí města je litinová věž na jednom z kopců, která dokládá doslova filigránské umění zdejších kovoliticů.

Posledním velkým lužickosrbským městem je osm set let stará Žitava. I ta se může pochlubit starými domy a krásně opravenou novogotickou radnicí. Pozoruhodný je barokní palác Neaskches Haus i kostel Johanniskirche postavený v novoklasickém a novogotickém slohu. V gotickém kostele sv. Kříže je k vidění ojedinělé sakrální dílo – Velké žitavské postní plátno z patnáctého století. Svou velikostí udiví i ohromný středověký špejchar Marstall. Kuriozitou jsou městské květinové hodiny. V Žitavě je i řada malých příjemných hospůdek, které stojí za posezení.

Poblíž Žitavy leží půvabné lázeňské městečko Oybin, kam vede úzkokolejná železnice, kousek odtud je zřícenina kláštera a hradu. V blízkém Jonsdorfu je motýlí dům, kde se dá zblízka pozorovat život pestrobarevných motýlů.

Když už je člověk v Českém Švýcarsku, může podniknout ještě jeden zajímavý výlet do blízkého Saska. Malebné lázeňské městečko Bad Schandau leží těsně za hranicí a láká návštěvníky především velkým aquaparkem. Nedaleko odtud na druhém břehu řeky Labe stojí majestátní pevnost Königstein, která je dokonalou ukázkou vojenské architektury a patří k největším skalním pevnostem v Evropě. Soubor staveb je dokonalou přehlídkou historických stylů od pozdní gotiky a renesance k baroku i historizujícím slohům devatenáctého století. Blízko je i jeden ze symbolů Saského Švýcarska Bašta, odkud je nádherný výhled na údolí řeky Labe.

Samozřejmě nelze nezmínit pozoruhodnosti přímo v Českém Švýcarsku. Ať už je to slavná Pravčická brána, projížďka lodí po říčce Kamenici, anebo městečko Hřensko s množstvím hrázděných domů. O četných skalních městech nemluvě. Pozoruhodné jsou například horské sruby Na Tokáni, které postavil hrabě Kinský. Místo je vzdálené asi čtyři kilometry od Doubice a návštěvníky zde čekají dvě restaurace.

Nešťastné náměstí

První osadníci přišli do zalesněných míst, kde nyní leží krajské město Jihlava, už na konci prvního tisíciletí. Podstatný pro vývoj Jihlavy byl objev poměrně bohatých nalezišť stříbrné rudy, který na Vysočinu přilákal zástupy německých kolonistů. Díky těžbě stříbra přešla Jihlava do královského majetku a v druhé polovině třináctého století vzniklo na zelené louce nové město okolo mimořádně velkého tržiště, dnešního Masarykova náměstí. Zachovala se zde řada domů s gotickými prvky, domů renesančních i třeba barokně upravená radnice a kostel svatého Ignáce. Počátkem dvacátého století bylo zbouráno několik starých domů a na jejich místě vyrostly velké budovy dnešní České pošty a České spořitelny. Jihlava se v minulém století stala městskou památkovou rezervací. To ovšem soudruhům v době totality nevedlo, aby prosadili zboření takzvaného greclu, což byl blok středověkých domů ve střední části náměstí, a na jeho místě nechali postavit mimořádně ošklivý obchodní dům Prior a tak neblaze Jihlavu „proslavili“. Náměstí, které patří mezi největší v České republice, přišlo o šanci patřit i k těm nejkrásnějším. Náladu si člověk může spravit v restauraci Tři knížata, patřící mezi nejlepší ve městě.

**MODERNÍ PIVOVARSKÉ
TECHNOLOGIE**

NA BÁZI
OSVĚDČENÝCH RECEPTUR
ČESKÝCH LEŽÁKŮ

PACOVSKÉ STROJÍRNÝ, a. s.
Nádražní 697, 395 01 Pacov
Tel: +420 565 410 111
info@pacovske.cz, www.pacovske.cz

ZVU STROJÍRNÝ, a. s.
Kampelíkova 758/4, Kukleny,
500 04 Hradec Králové
Tel: +420 497 771 270
info@zvustrojirny.cz, www.zvustrojirny.cz

BERNARD

2017

Karel Gott

1

	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	

2

6	7	8	9	10	11	12	
13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28

3

6	7	8	9	10	11	12	
13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					

4

3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30			

5

1	2	3	4	5	6	7	
8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31

6

5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30					

7

3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31		

8

7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	29
30	31						

9

4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31			

10

2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	

11

6	7	8	9	10	11	12	
13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28
29	30						

12

4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31			

DALŠÍ ČÍSLO V DUSNĚ